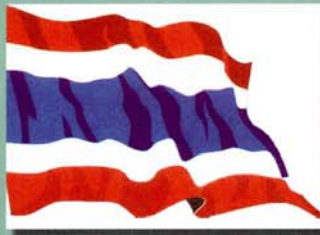

วุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่..) พ.ศ. ....
(จัดตั้งกรมฝนหลวงและการบินเกษตร)
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

บรรจุระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๕ และครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญทั่วไป)
วันจันทร์ที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๕

อ.พ. ๒๙/๒๕๕๕

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา

ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (จัดตั้งกรมฝนหลวงและการบินเกษตร)

ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เสนอโดย คณะรัฐมนตรีชุดที่มีนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๕

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ในวาระที่หนึ่งขึ้นรับหลักการ และในคราวประชุม สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ด้วยคะแนนเสียง ๓๔๕ เสียง ไม่รับหลักการ ๑ เสียง และงดออกเสียง ๑ เสียง และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๑ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สองขึ้นกรรมาธิการ และกำหนดแปรญัตติภายใน ๗ วัน

ต่อมาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๕ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว โดยพิจารณา ในวาระที่สองเรียงตามลำดับมาตรา และได้ลงมติในวาระที่สาม เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติ ฉบับนี้ ด้วยคะแนนเสียง ๓๕๐ เสียง ไม่เห็นชอบ ๑ เสียง และงดออกเสียง ไม่มี ทั้งนี้ เพื่อเสนอให้ วุฒิสภาพิจารณาต่อไปตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

อนึ่ง ร่างพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมาธิการมีข้อสังเกตและที่ประชุม สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและลงมติเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการ ด้วยคะแนนเสียง ๓๔๘ เสียง ไม่เห็นชอบ ๑ เสียง และงดออกเสียง ไม่มี

ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีหลักการ และเหตุผล ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ เพื่อยกฐานะ สำนักฝนหลวงและการบินเกษตร ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขึ้นเป็น กรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (เพิ่มมาตรา ๑๙ (๖/๑))

เหตุผล

เนื่องจากการปฏิบัติการฝนหลวงเป็นบริการสาธารณะในการทำฝนเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำในพื้นที่เกษตรกรรม ป่าไม้ และเขื่อนหรือพื้นที่เก็บกักน้ำ อันเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้งและภัยธรรมชาติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งภารกิจดังกล่าวรวมถึงการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำในชั้นบรรยากาศ การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการของประเทศ รวมทั้งการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการทำฝนและการดัดแปรสภาพอากาศอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ตลอดจนการให้บริการด้านการบินและการสื่อสารเพื่อสนับสนุนในภารกิจด้านการเกษตรและอื่น ๆ โดยปัจจุบันอยู่ภายใต้การบริหารจัดการและความรับผิดชอบของสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สมควรยกฐานะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยจัดตั้งเป็นกรมฝนหลวงและการบินเกษตรขึ้นในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้การบริหารจัดการการปฏิบัติการฝนหลวงเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และมีความคล่องตัวในการบูรณาการภารกิจร่วมกับส่วนราชการอื่น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีเนื้อหารวมจำนวน ๗ มาตรา สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....” (ร่างมาตรา ๑)

๒. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม

๓. วันใช้บังคับ

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

๔. บทรักษาการตามพระราชบัญญัติ

ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๗)

๕. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

- กำหนดยกฐานะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตรเป็นกรมฝนหลวงและการบินเกษตร (ร่างมาตรา ๓)

- กำหนดให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง และมติคณะรัฐมนตรีของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เฉพาะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร และของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เฉพาะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตรไปเป็นอำนาจหน้าที่ของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือของข้าราชการ พนักงานราชการ

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้ประมวลและรวบรวมข้อมูล
ด้านต่าง ๆ ในกระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบแล้ว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๖
(สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๕ โดยมีเนื้อหาแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๕๕
(เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข) กับร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ภาคผนวก

: พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๕๕

: ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

: รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎร

: ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

เอกสารประกอบการพิจารณาฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการวงงานด้านนิติบัญญัติ
ของวุฒิสภา โดยมุ่งเน้นสาระประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้น สำหรับเพื่อประกอบการพิจารณาของ
สมาชิกวุฒิสภาโดยเฉพาะ

สำนักกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ตุลาคม ๒๕๕๕

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายนัท ผาสุข ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย รักษาการแทนผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย

นายสุชาติ พันทองคำ ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกฎหมาย ๒

นางสาวปรารถิพย์ หวังสมนึก นิติกรปฏิบัติการ นางสาวเกตุฉลินท์ วรรณทอง วิทยากรปฏิบัติการ

นางสิริกัญย์ ส่องแสง เจ้าหน้าที่งานธุรการชำนาญาน นายพัลลภ วงศ์พานิช เจ้าหน้าที่งานบันทึกข้อมูลปฏิบัติงาน

กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๘๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกวุฒิสภา และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมวุฒิสภา สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์วุฒิสภา www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลกฎหมาย วุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๕

บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา ..... ก

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นการอภิปราย

ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ

และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง

ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

- ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง
ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๑
- สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง
ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๕
- ประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ
และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับ
ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๘
  - ๑. ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ในวาระที่หนึ่งชั้นรับหลักการ ๘
  - ๒. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่งชั้นรับหลักการ ๑๖
  - ๓. ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสภาผู้แทนราษฎร
ในวาระที่สองชั้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา ๑๖
  - ๔. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง
ชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา ๑๗
  - ๕. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สามชั้นลงมติ ๑๘

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

- คำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมาย
ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(จัดตั้งกรมฝนหลวงและการบินเกษตร) ..... -๑-
- บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(จัดตั้งกรมฝนหลวงและการบินเกษตร) ..... -๑๑-

● ข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง	
๑. โครงสร้าง อัตรากำลัง และอำนาจหน้าที่	-๑๓-
๒. งบประมาณ	-๑๗-
๓. ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา	-๑๙-
๔. สภาพปัญหาการดำเนินงานที่ผ่านมา	-๒๔-
● ข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติ	
ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	
(จัดตั้งกรมฝนหลวงและการบินเกษตร)	-๓๐-

ภาคผนวก

: พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕	(๑)
: ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	(๑๙)
: รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา	
ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	
สภาผู้แทนราษฎร	(๒๙)
: ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	
สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว	(๔๑)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นการอภิปรายของ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ และผลการพิจารณา
ของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ
ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

* ๒๘. นางสาววันทนี ยีรพจน์ภักดิ์
๓๐. นายสมคิด บาลไธสง

๒๙. นายวุฒิพงษ์ นามบุตร
๓๑. นายอนันต์ ลิ้มปคุปตถาวร

เมื่อคณะกรรมการวิสามัญฯ พิจารณาเสร็จแล้ว ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ พร้อมด้วยรายงานการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญฯ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร^๑ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๕ ซึ่งที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในวาระที่สองชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันพุธที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๕ โดยพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง และได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง โดยไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำแต่อย่างใด

เมื่อจบการพิจารณาในวาระที่สองชั้นพิจารณาเรียงลำดับมาตราแล้ว ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สาม โดยที่ประชุมลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ด้วยคะแนนเสียง ๓๕๐ เสียง ไม่เห็นชอบ ๑ เสียง และงดออกเสียง ไม่มีแล้วส่งให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไป^๒

เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คณะกรรมการได้มีข้อสังเกตและที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและลงมติเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการ

อนึ่ง เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในวาระที่หนึ่งแล้ว ประธานวุฒิสภาได้พิจารณาและมีดำริให้คณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาพิจารณาว่าเห็นสมควรมอบหมายให้คณะกรรมการวิสามัญประจำวุฒิสภาคณะใด หรือจะเสนอให้วุฒิสภาตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นเพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๖^๓

* หมายถึง กรรมการในสัดส่วนของรัฐบาล

^๑ โปรดดูรายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎร ในภาคผนวกหน้า (๒๙)

^๒ โปรดดูร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ในภาคผนวกหน้า (๔๑)

^๓ ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๖ กำหนดว่า “ในกรณีที่มีความจำเป็นเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติใดในวาระที่หนึ่งแล้ว ประธานวุฒิสภาอาจพิจารณามอบหมายให้คณะกรรมการวิสามัญประจำวุฒิสภาคณะใดคณะหนึ่งที่เกี่ยวข้อง หรือวุฒิสภาอาจตั้งคณะกรรมการวิสามัญชั้นคณะหนึ่ง มีจำนวนไม่เกินสิบห้าคน แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัตินั้นดังกล่าวเป็นเฉพาะกรณีไปก็ได้ และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว ให้คณะกรรมการดังกล่าวรายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อไป”

สาระสำคัญ

ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ เพื่อยกฐานะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ขึ้นเป็นกรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (เพิ่มมาตรา ๑๙ (๖/๑))

๑.๒ เหตุผล

เนื่องจากการปฏิบัติการฝนหลวงเป็นบริการสาธารณะในการทำฝน เพื่อเพิ่มปริมาณน้ำในพื้นที่เกษตรกรรม ป่าไม้ และเขื่อนหรือพื้นที่เก็บกักน้ำ อันเป็นการป้องกัน และแก้ไขปัญหาภัยแล้งและภัยธรรมชาติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งภารกิจดังกล่าวรวมถึงการกำหนด นโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำในชั้นบรรยากาศ การมีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการของประเทศ รวมทั้งการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี การทำฝนและการดัดแปรสภาพอากาศอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ตลอดจนการให้บริการด้านการบินและการสื่อสารเพื่อสนับสนุนในภารกิจด้านการเกษตรและอื่น ๆ โดยปัจจุบันอยู่ภายใต้การบริหารจัดการและความรับผิดชอบของสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สมควรยกฐานะสำนักฝนหลวง และการบินเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยจัดตั้งเป็น กรมฝนหลวงและการบินเกษตรขึ้นในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้การบริหารจัดการ การปฏิบัติการฝนหลวงเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และมีความคล่องตัว ในการบูรณาการภารกิจร่วมกับส่วนราชการอื่น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม

๔. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

๕. บทรักษาการตามพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๗)

มาตรา ๗ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๖. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๖.๑ กำหนดยกฐานะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตรเป็นกรมฝนหลวงและการบินเกษตร (ร่างมาตรา ๓)

มาตรา ๓ (๖/๑) กรมฝนหลวงและการบินเกษตร

๖.๒ กำหนดให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง และมติคณะรัฐมนตรีของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เฉพาะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร และของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เฉพาะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตรไปเป็นอำนาจหน้าที่ของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แล้วแต่กรณี (ร่างมาตรา ๔)

มาตรา ๔ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง และมติคณะรัฐมนตรีของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เฉพาะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร และของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เฉพาะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตรไปเป็นอำนาจหน้าที่ของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แล้วแต่กรณี

๖.๓ กำหนดให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เฉพาะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร ไปเป็นของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ร่างมาตรา ๕)

มาตรา ๕ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เฉพาะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร ไปเป็นของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

**ประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ
และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับ
ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....**

๑. ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่งชั้นรับหลักการ

นายธีระ วงศ์สมุทร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้แถลงหลักการและเหตุผล ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ เพื่อยกฐานะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขึ้นเป็นกรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (เพิ่มมาตรา ๑๙ (๖/๑))

เหตุผล

เนื่องจากการปฏิบัติการฝนหลวงเป็นบริการสาธารณะในการทำฝนเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำในพื้นที่เกษตรกรรม ป่าไม้ และเขื่อนหรือพื้นที่เก็บกักน้ำ อันเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาดภัยแล้งและภัยธรรมชาติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งภารกิจดังกล่าวรวมถึงการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำในชั้นบรรยากาศ การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการของประเทศ รวมทั้งการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการทำฝนและการดัดแปรสภาพอากาศอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตลอดจนการให้บริการด้านการบินและการสื่อสารเพื่อสนับสนุนในภารกิจด้านการเกษตรและอื่น ๆ โดยปัจจุบันอยู่ภายใต้การบริหารจัดการและความรับผิดชอบของสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สมควรยกฐานะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยจัดตั้งเป็นกรมฝนหลวงและการบินเกษตรขึ้นในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้การบริหารจัดการปฏิบัติการฝนหลวงเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และมีความคล่องตัวในการบูรณาการภารกิจร่วมกับส่วนราชการอื่น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นและตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

นายพิษณุ หัตถสงเคราะห์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย อภิปรายสรุปได้ดังนี้

นายพิษณุ หัตถสงเคราะห์ ได้กล่าวสนับสนุนร่างพระราชบัญญัตินี้โดยให้เหตุผลว่าเนื่องจากปัจจุบันสภาพแวดล้อม สภาพภูมิอากาศของโลกมีการเปลี่ยนแปลง ในฤดูแล้งฝนทิ้งช่วงเป็นเวลานาน ส่งผลให้เกษตรกรได้รับความเดือดร้อนโดยเฉพาะเกษตรกรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่นอกเขตชลประทาน เพราะต้องอาศัยน้ำฝนแต่เพียงอย่างเดียว ดังนั้น หากสำนักฝนหลวงและการบินเกษตรซึ่งปัจจุบันอยู่ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ยกฐานะขึ้นเป็นกรมฝนหลวงและการบินเกษตร คาดว่าจะส่งผลให้การดำเนินการจัดทำฝนหลวงมีประสิทธิภาพ มีความคล่องตัว และสามารถให้บริการแก่ประชาชนได้มากขึ้น โดยเฉพาะเกษตรกรอันเป็นกลุ่มอาชีพที่มีความจำเป็นในการใช้น้ำอย่างมาก ได้รับการช่วยเหลือทั่วถึง ทันเวลา และตรงตามความต้องการ

ทั้งนี้ ได้ตั้งข้อสังเกตและมีข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. ควรมีการหารือในเรื่องการเพิ่มฐานการบิน เนื่องจากปัจจุบันฐานการบินยังมีไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ โดยอาจใช้เครื่องบินตามจำนวนที่มีอยู่แต่เพิ่มจุดการบินให้มากขึ้น หรือเพิ่มจำนวนสารเคมีให้มากขึ้น เป็นต้น

๒. ควรมีการประสานความร่วมมือกับองค์กรในระดับท้องถิ่น เช่น องค์กรบริหารส่วนจังหวัด องค์กรบริหารส่วนตำบล ซึ่งในประเด็นนี้จากการเสาะหาข้อมูลพบว่าองค์กรในระดับท้องถิ่นในต่างประเทศมีการใช้เครื่องบินส่วนตัวซึ่งเป็นเครื่องบินขนาดเล็ก ราคาไม่แพง โดยสามารถบินขึ้นไปเพื่อโปรยสารเคมีทำปฏิกิริยากับก้อนเมฆได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากประเทศไทยนำวิธีการดังกล่าวมาปรับใช้ก็คาดว่าจะสามารถดำเนินการด้านการจัดทำฝนเทียมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. ควรมีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยตามแบบอย่างในต่างประเทศมาปรับใช้ เช่น การใช้จรวดยิงขึ้นไปเพื่อทำปฏิกิริยากับก้อนเมฆและเป็นฝนตกลงมา อันจะเป็นอีกหนึ่งทางเลือกในการจัดทำฝนเทียม

นายชินวรณ์ บุญยเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ อภิปรายสรุปได้ดังนี้

นายชินวรณ์ บุญยเกียรติ ได้กล่าวสนับสนุนร่างพระราชบัญญัตินี้ โดยให้เหตุผลว่าเป็นการสานต่อโครงการพระราชดำริฝนหลวงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยทรงคิดค้นขึ้นมาเพื่อแก้ไขปัญหาความแห้งแล้งที่มีความรุนแรงและซ้ำซาก สร้างความเสียหายให้แก่พืชผลทางการเกษตร อันกระทบถึงรายได้ของเกษตรกรและส่งผลถึงคุณภาพชีวิตของเกษตรกรตามมา

**นายสมคิด บาลโรสง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย อภิปรายสรุปได้
ดังนี้**

นายสมคิด บาลโรสง ได้กล่าวสนับสนุนร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้โดยให้เหตุผลว่า การยกฐานะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตรขึ้นเป็นกรม นั้น จะช่วยขยายฐานการรองรับงาน ได้มากขึ้น มีบุคลากรเพิ่มขึ้นและสามารถพัฒนาศักยภาพของบุคลากรได้อย่างเต็มที่

นอกจากนี้ ได้เสนอแนะให้รัฐบาลจัดหาอุปกรณ์สำหรับบรรจุสารเคมี เพื่อนำไปทำให้เกิดปฏิกิริยากับก้อนเมฆที่ใช้งบประมาณน้อยกว่าเครื่องบิน เช่น อากาศยานที่ใช้น้ำมันประเพณีบูญบั้งไฟของภาคอีสานมาปรับใช้ในการทำฝนเทียม โดยการนำเกลือน้ำแข็งแห้ง หรือสารเคมีที่ต้องการมาใส่ในกระบอกแล้วยิงขึ้นไปบนฟ้าเพื่อทำปฏิกิริยากับก้อนเมฆ เป็นต้น

**นายเชิดชัย ตันติศิรินทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย อภิปราย
สรุปได้ดังนี้**

นายเชิดชัย ตันติศิรินทร์ ได้กล่าวสนับสนุนร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และได้เสนอแนะแนวทางแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา ดังนี้

๑. การยกฐานะจากสำนักขึ้นเป็นกรม นั้น ควรต้องมีการเพิ่มประสิทธิภาพ การทำงานและแก้ไขข้อบกพร่องของการดำเนินงานควบคู่กันไปด้วย เช่น ด้านวัสดุอุปกรณ์ ควรมีการปรับเปลี่ยนหรือเพิ่มจำนวนขึ้นมาน้อยเพียงใด เพื่อให้ทันต่อสภาวะการเปลี่ยนแปลง ของสภาพภูมิอากาศ

๒. การจัดทำฝนเทียมเป็นเพียงงานเสริมของการบรรเทาความแห้งแล้งให้แก่ เกษตรกร แต่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็ยังคงต้องดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาความแห้งแล้งที่ระบบ การบริหารจัดการน้ำซึ่งเป็นงานหลักอยู่ด้วย

๓. ควรแก้ไขข้อบกพร่องในการจัดทำฝนเทียม เช่น การดำเนินการจัดทำฝนเทียม ตามพื้นที่ที่กำหนดไว้ แต่ไม่สามารถทำให้ฝนตกลงมาได้ หรือการดำเนินการในพื้นที่หนึ่งแต่ฝนตก ในอีกพื้นที่หนึ่ง เป็นต้น

๔. ต้องพิจารณาเรื่องงบประมาณที่จะใช้เพื่อดำเนินการด้วยว่ามีจำนวนที่เพียงพอ หรือไม่ ได้สัดส่วนกับปริมาณงานหรือไม่ และมีความคุ้มค่าเพียงใด

๕. ควรมีการจัดทำวิจัยร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ในส่วนของกรมอุตุนิยมวิทยา และสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง และครบถ้วน

๖. ควรมีการพัฒนาการดำเนินงานด้านการบินและการสื่อสารควบคู่กันไปด้วย

๗. ควรมีการจัดทำการประเมินประสิทธิภาพการดำเนินการของกรมในระยะเวลา ทุก ๕ ปี หรือ ๑๐ ปี เพื่อพิจารณาผลการดำเนินการว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด เป็นไปตาม เจตนารมณ์ของการยกฐานะหรือไม่ และมีความคุ้มค่าเพียงใด

นายปวีณ แซ่จิ่ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย อภิปรายสรุปได้ดังนี้
 นายปวีณ แซ่จิ่ง ได้กล่าวสนับสนุนร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้โดยให้เหตุผลว่า การยกฐานะขึ้นเป็นกรมย่อมเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ เนื่องจากมีบุคลากรมากขึ้น มีงบประมาณที่เพิ่มขึ้น และสามารถดำเนินการเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชน ในเรื่องความแห้งแล้งหรือการลุดหมอกควันได้มากขึ้น ทั้งนี้ ควรมีการประสานงานเพื่อดำเนินงาน ร่วมกับกรมชลประทาน เพื่อให้ได้ประสิทธิภาพสูงสุด

นายธีระ วงศ์สมุทร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ตอบ
ข้อซักถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

นายธีระ วงศ์สมุทร ได้รับทราบข้อชี้แจงและรับข้อเสนอแนะพร้อมกับตอบข้อซักถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้ว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้หารือและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมโยธาธิการและผังเมือง กรมทรัพยากรน้ำ กรมอุตุนิยมวิทยา เพื่อพิจารณาถึงภารกิจของแต่ละหน่วยงานไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนกัน นอกจากนี้ ยังได้บูรณาการแผนการบริหารจัดการน้ำของประเทศร่วมกับ กรมโยธาธิการและผังเมือง การไฟฟ้าฝ่ายผลิต และกรมทรัพยากรน้ำ และได้บูรณาการด้านการให้ความช่วยเหลือ โดยการประสานงานผ่านทางสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนในแต่ละจังหวัดแต่ละพื้นที่

นอกจากนี้ ได้มีการพัฒนางานในส่วนของการบินเกษตรเพื่อบรรเทาปัญหาภัยธรรมชาติ โดยเริ่มทดลองใช้การบินเกษตรในการปราบศัตรูพืชและแมลงด้วย

๒. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่งชั้นรับหลักการ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่งชั้นรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... (จัดตั้งกรมฝนหลวงและการบินเกษตร) ด้วยคะแนนเสียง ๓๔๕ เสียง ไม่รับหลักการ ๑ เสียง และงดออกเสียง ๑ เสียง โดยมีมติตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๑ คน และกำหนดแปรญัตติภายใน ๗ วัน

๓. ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สองชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา

- ไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขออภิปราย

๔. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สองชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา

ร่าง

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

<u>ชื่อร่างพระราชบัญญัติ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>คำปรารภ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓</u> เพิ่มมาตรา ๑๙ (๖/๑)	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔</u> <u>นายนิยม วรรณปัญญา</u> ขอแปรญัตติโดยขอเพิ่มความเป็นมาตรา ๔ วรรคสอง เป็นดังนี้	ไม่มีการแก้ไข
<p>“มาตรา ๔ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง และมติคณะรัฐมนตรีของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวง เกษตรและสหกรณ์ เฉพาะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร และของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เฉพาะสำนักฝนหลวง และการบินเกษตรไปเป็นอำนาจหน้าที่ของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ หรือของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แล้วแต่กรณี</p> <p><u>เมื่อมีการตั้งกรมฝนหลวงและการบินเกษตรแล้วให้มีการตั้งฐานบินทั้งสี่ภาคสำหรับ ทำฝนหลวงและให้บริการประชาชนเพื่อการเกษตร และในแต่ละภาคต้องจัดให้มีข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง และบุคลากรให้เพียงพอต่อการดำเนินการ รวมทั้งให้มีการจัดซื้อหรือจัดหา เครื่องบินให้เพียงพอต่อการดำเนินการ”</u></p>	
คณะกรรมการฯชี้แจงแล้ว	ผู้แปรญัตติพอใจ
<u>มาตรา ๕</u>	ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๗

ไม่มีการแก้ไข

เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เรียงตามลำดับมาตราเสร็จแล้ว ที่ประชุมได้พิจารณาทั้งร่าง เป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๐^๑ โดยไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำ จึงเป็นอันจบการพิจารณา ในวาระที่สอง จากนั้นที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ในวาระที่สาม

๕. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สามชั้นลงมติ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่สาม เห็นชอบด้วยกับ ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ด้วยคะแนนเสียง ๓๕๐ เสียง ไม่เห็นชอบ ๑ เสียง และงดออกเสียง ไม่มี

ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เริ่มตั้งแต่ ชื่อร่างพระราชบัญญัติ คำปรารภ และพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างแล้ว เห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นการยกฐานะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร สำนักงาน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จัดตั้งเป็นกรมฝนหลวงและการบินเกษตร ในกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ เพื่อบริหารจัดการการปฏิบัติการฝนหลวงให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และมีความคล่องตัวในการบริหารจัดการน้ำในชั้นบรรยากาศ รวมทั้งเพื่อการบูรณาการภารกิจ ร่วมกับส่วนราชการอื่น คณะกรรมการจึงตั้งข้อสังเกตไว้ในรายงานของคณะกรรมการ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณา ดังนี้

๑. ในการปฏิบัติการกิจการทำฝนหลวงควรต้องมีการดำเนินการให้เกิด ประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับเพิ่มขึ้นและเกิดประโยชน์ ต่อการบริหารจัดการน้ำของประเทศอย่างแท้จริง

๒. ควรมีการขยายกรอบอัตรากำลังในตำแหน่งนักบินและนักวิทยาศาสตร์ บรรยากาศเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้สอดคล้องต่อการปฏิบัติการกิจการทำฝนหลวง รวมถึงการปรับปรุง กฎ ระเบียบ ผลตอบแทน และสวัสดิการในตำแหน่งดังกล่าวเพื่อให้เกิดความก้าวหน้าในสายงาน

^๑ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๐ กำหนดว่า “เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๑๒๙ จนจบร่างแล้ว ให้สภาพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง และในการพิจารณาร่างนี้สมาชิกอาจขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติม เนื้อความใดไม่ได้ นอกจากเนื้อความที่เห็นว่าขัดแย้งกันอยู่”

ส่วนที่ ๒

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕

(เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)

กับ

ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม

(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)

กับ

ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

<p>พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)</p> <p>พระราชบัญญัติ ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕</p> <p>ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร. ให้ไว้ ณ วันที่ ๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นปีที่ ๕๗ ในรัชกาลปัจจุบัน</p> <p>พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้</p> <p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕”</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p> <p>ร่าง พระราชบัญญัติ ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....</p> <p>..... ....</p> <p>.....</p> <p>โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ....</p> <p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”</p>
--	---

<p>ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>	<p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๖/๑) ของมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๕๕</p> <p>“มาตรา ๑๙ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้</p>
<p>พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๕๕ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)</p>	<p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๑๙ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) สำนักงานรัฐมนตรี (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง (๒/๑) กรมการข้าว (๓) กรมชลประทาน (๔) กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (๕) กรมประมง (๖) กรมปศุสัตว์ (๗) (ยกเลิก) (๘) กรมพัฒนาที่ดิน (๙) กรมวิชาการเกษตร (๑๐) กรมส่งเสริมการเกษตร (๑๑) กรมส่งเสริมสหกรณ์ (๑๑/๑) กรมหม่อนไหม (๑๒) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (๑๓) สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (๑๔) สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

<p>พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๔ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับ การปฏิบัติ ตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง และมติคณะรัฐมนตรีของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เฉพาะสำนักงานปลัดกระทรวงและกรมการปศุสัตว์ สำนักงานราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เฉพาะสำนักงานปลัดกระทรวงและกรมการปศุสัตว์เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมปลัดกระทรวงและกรมการปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของกรมปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แล้วแต่กรณี</p>	<p>มาตรา ๕ ให้โอนบรรดาภารกิจ การทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เฉพาะสำนักงานปลัดกระทรวงและกรมการปลัดกระทรวง ไปเป็นของกรมปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์</p>
<p>มาตรา ๖ บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติ คณะรัฐมนตรีที่อ้างถึงสำนักงานปลัดกระทรวงและการปศุสัตว์ สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของสำนักงานปลัดกระทรวงและกรมการปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้ถือว่าอ้างถึงกรมปลัดกระทรวงและการปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของกรมปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แล้วแต่กรณี</p>	<p>มาตรา ๗ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ รองนายกรัฐมนตรี</p>	<p>.....</p> <p>.....</p>

ส่วนที่ ๓

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

คำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมาย*
ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(จัดตั้งกรมฝนหลวงและการบินเกษตร)

๑. ประวัติและสถานภาพปัจจุบันของสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร

ฝนหลวง เป็นโครงการพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน ที่ทรงค้นคว้าวิจัยและพัฒนาด้วยพระองค์เอง ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๙๘ โดยมีพระราชประสงค์ให้เป็นองค์ประกอบหนึ่งของการจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความทุกข์ยากของประชาชนอันเนื่องมาจากภัยแล้งและการขาดแคลนน้ำ

ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๑๒-๒๕๑๔ ทรงตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวงขึ้น ๒ หน่วย เพื่อปฏิบัติการทดสอบ วิจัยและพัฒนากรรมวิธีจนประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๕ ทรงประสบความสำเร็จในวางแผนปฏิบัติการฝนหลวงสาธิตด้วยพระองค์เอง ในการทำฝนลงเขื่อนแก่งกระจาน จนมีพระทัยว่าสามารถทำฝนได้สำเร็จ จึงทรงมีพระบรมราชานุญาตให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับสนองพระราชประสงค์ในการนำกรรมวิธีการทำฝนหลวงไปปฏิบัติการช่วยเหลือประชาชนควบคู่ไปกับการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีให้ก้าวหน้าตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

พ.ศ. ๒๕๑๗ ค.ร.ม. ได้มีมติ ให้ใช้คำว่า “ฝนหลวง” แทนฝนเทียม เป็นทางการ

พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้มีพระราชกฤษฎีกาก่อตั้งสำนักงานปฏิบัติการฝนหลวงขึ้นภายใต้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยมีจำนวนหน่วยปฏิบัติการฝนหลวงเพิ่มขึ้นเป็น ๖ หน่วย และใช้เครื่องบินของกองบินเกษตรร่วมกับเครื่องบินของเหล่าทัพ

พ.ศ. ๒๕๒๕ ไทยขึ้นทะเบียนประเทศที่มีกิจกรรมดัดแปรสภาพอากาศกับองค์การอุตุนิยมวิทยาโลก

พ.ศ. ๒๕๒๗ ไทยได้รับมติจากอนุกรรมการอาเซียนว่าด้วยอุตุนิยมวิทยาและธรณีฟิสิกส์ ให้เป็นศูนย์กลางของกิจกรรมดัดแปรสภาพอากาศแห่งอาเซียน

พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้รวมสำนักงานปฏิบัติการฝนหลวงและกองบินเกษตรเข้าด้วยกัน ก่อตั้งเป็น**สำนักฝนหลวงและการบินเกษตร** ภายใต้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และมีจำนวนหน่วยปฏิบัติการฝนหลวงเพิ่มขึ้นเป็น ๘ หน่วย ในการช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัยแล้งตามการร้องขอ

พ.ศ. ๒๕๓๕ - ๒๕๔๒ ได้มีการดำเนินโครงการทดลองปฏิบัติการฝนหลวงสาธิต ภายใต้โครงการวิจัยทรัพยากรบรรยากาศประยุกต์ ซึ่งเป็นโครงการความร่วมมือกับรัฐบาลสหรัฐฯ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อยกระดับเทคโนโลยีฝนหลวง และพิสูจน์ประสิทธิภาพในเชิงสถิติที่เป็น

---

* สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

วิทยาศาสตร์สากล และมีคณะผู้เชี่ยวชาญสหรัฐฯ ร่วมปฏิบัติงานและทำการพิสูจน์ผล ซึ่งคณะผู้เชี่ยวชาญสหรัฐฯ ได้พิสูจน์พบว่า

การปฏิบัติการฝนหลวงเมฆอ่อนของไทยสามารถเพิ่มปริมาณน้ำฝนได้สูงกว่าการตกเองตามธรรมชาติ ถึง ๑๐๙ เปอร์เซ็นต์ มีพื้นที่ฝนตกสูงขึ้นไป ๖๔ เปอร์เซ็นต์ และฝนตกนานขึ้น ๑๑ เปอร์เซ็นต์

การปฏิบัติการฝนหลวงเมฆเย็นของไทยสามารถเพิ่มปริมาณน้ำฝนได้สูงกว่าการตกเองตามธรรมชาติ ๕๘ เปอร์เซ็นต์ มีพื้นที่ฝนตกสูงขึ้นไป ๒๔ เปอร์เซ็นต์ ฝนตกนานขึ้น ๖ เปอร์เซ็นต์

พ.ศ. ๒๕๔๕ คณะรัฐมนตรีมีมติ เฉลิมพระเกียรติในฐานะทรงเป็นพระบิดาแห่งฝนหลวง และแต่งตั้งคณะที่ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิฝนหลวงเพื่อกำกับนโยบายการพัฒนาฝนหลวง

พ.ศ. ๒๕๔๖ - ๒๕๔๘ ทรงจดสิทธิบัตรฝนหลวงในประเทศและต่างประเทศ

ปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๕๕) สำนักฝนหลวงและการบินเกษตรเป็นหน่วยงานระดับกอง/สำนักที่มีขนาดใหญ่มาก โดยมีการขยายหน่วยงานไปตั้งเป็นศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงประจำภาค รวม ๕ ศูนย์ มีหน่วยปฏิบัติการฝนหลวงเพิ่มขึ้นเป็น ๑๐ หน่วย และบางปีต้องขยายเป็น ๑๒ - ๑๓ หน่วยในการให้บริการประชาชน มีการตั้งสถานีเรดาร์ตรวจสอบสภาพอากาศฝนหลวงประจำภาคเพิ่มเป็น ๕ สถานี มีจำนวนเครื่องบินเพิ่มขึ้นเป็น ๓๘ ลำ เป็นเครื่องบินปีก ๓๑ ลำ และเฮลิคอปเตอร์ ๗ ลำ มีสนามบินในความรับผิดชอบ ๒ สนาม มีอัตรากำลังที่เป็นนักวิทยาศาสตร์ นักบิน ช่างเครื่องบิน ช่างสื่อสารและวิทยุการบิน รวมถึงเจ้าหน้าที่ฝ่ายอำนวยการ รวมประมาณ ๕๐๐ นาย และมีอาสาสมัครฝนหลวงจำนวนมากกระจายอยู่ทั่วประเทศเพื่อการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยมีการบริหารงบประมาณประจำปีทั้งในด้านปฏิบัติการฝนหลวง ด้านการบินบริการในการกิจการเกษตร และการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีร่วมกัน มากกว่า ๑,๐๐๐ ล้านบาท

นอกจากนี้ สำนักฝนหลวงและการบินเกษตรยังมีภารกิจเพิ่มมากขึ้น นอกจากการแก้ไขปัญหาภัยแล้งแล้ว ปัจจุบันยังมีภารกิจในการเติมน้ำให้เขื่อนต่างๆ ทั่วประเทศ ภารกิจ การแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน ตลอดจนภารกิจการลดความรุนแรงของพายุลูกเห็บ รวมทั้งการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีฝนหลวงและการตัดแปรสภาพอากาศภายใต้สภาวะโลกร้อนและความผันแปรของสภาพภูมิอากาศโลก ตลอดจนการบินบริการสนับสนุนภารกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ในด้านต่างประเทศ สำนักฝนหลวงและการบินเกษตร ยังมีพันธกิจในการเป็นสมาชิกองค์การอุตุนิยมวิทยาโลก และเป็นศูนย์กลางการตัดแปรสภาพอากาศแห่งอาเซียน ตลอดจนการประสานความร่วมมือกับต่างประเทศในการแลกเปลี่ยนและถ่ายทอดเทคโนโลยีภายใต้สิทธิบัตรฝนหลวงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งปัจจุบันทรงมีพระบรมราชานุญาตแล้ว รวม ๖ ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย โอมาน แทนซาเนีย ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และจอร์แดน และมีอีกหลายประเทศที่อยู่ระหว่างการประสานเพื่อการทำข้อตกลงความร่วมมือ เช่น สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น จีน อิหร่าน และอัลบาเนีย

๒. การเสนอตั้งกรมฝนหลวงและการบินเกษตร

จากสถานการณ์ภัยแล้งและภัยธรรมชาติอื่นๆ ของประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาโลกร้อนและความผันแปรของสภาพบรรยากาศได้ทวีความรุนแรง และการขยายตัวกว้างขวางขึ้นทุกปี ทำให้สำนักฝนหลวงและการบินเกษตรมีภารกิจเพิ่มมากขึ้น มีการขยายอัตรากำลังมากขึ้น มีหน่วยงานที่ขยายไปประจำในภูมิภาค จนเป็นองค์กรที่มีขนาดใหญ่ ทำให้มีความจำเป็นเร่งด่วนในการเพิ่มประสิทธิภาพและความคล่องตัวในการบริหารจัดการองค์กร และการให้ความช่วยเหลือประชาชน รวมทั้งยกระดับการบูรณาการกับหน่วยงานระดับกรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรน้ำและการแก้ไขปัญหาภัยธรรมชาติต่างๆ เช่น กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กรมอุตุนิยมวิทยา กรมป้องกันภัยธรรมชาติ ตามนโยบายของรัฐบาล ซึ่งต้องอาศัยความเป็นเอกภาพ และอำนาจหน้าที่ในการทำข้อตกลงความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทำให้คณะผู้บริหารของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีมติเห็นชอบให้เสนอตั้งกรมฝนหลวงและการบินเกษตร ขึ้นตรงกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ต่อมา คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบในหลักการตั้งกรมฝนหลวงและการบินเกษตร โดยให้นำความเห็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกอบการพิจารณา

จากนั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ปรับปรุงภารกิจ โครงสร้าง อัตรากำลัง ของกรมฝนหลวงและการบินเกษตรตามความเห็นและข้อเสนอแนะของหน่วยงานต่าง ๆ ได้แก่ สำนักงบประมาณ สำนักงาน ก.พ. สำนักงาน ก.พ.ร. และจัดทำพระราชบัญญัติโดยเปิดโอกาสให้ผู้แทนหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายแสดงความคิดเห็นแล้ว ๒ ครั้ง ครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ซึ่งไม่มีผู้คัดค้านแล้ว จึงได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพร้อมร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม จัดตั้งกรมฝนหลวงและการบินเกษตร

ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (จัดตั้งกรมฝนหลวงและการบินเกษตร) และส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้มีหนังสือถึงกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ นร. ๐๙๐๑/๐๐๙๒ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๕ แจ้งผลการพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติฯ ตามที่ได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมชี้แจงแล้ว ได้แก่ สำนักงบประมาณ สำนักงาน ก.พ. สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกองทัพอากาศ

ต่อมากระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีหนังสือยืนยันเห็นชอบร่างดังกล่าวไปยังสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแล้ว เพื่อพิจารณานำเรื่องเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา

๓. เหตุผลความจำเป็นในการจัดตั้งกรมฝนหลวงและการบินเกษตร

เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม และกำลังพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีอัตราการความต้องการใช้น้ำเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ประกอบกับประเทศไทย ประสบปัญหาทั้งในด้านความผันแปรของฝนธรรมชาติ ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมติดต่อกันมาทุกปี ทำให้รัฐบาลทุกยุคทุกสมัยต้องกำหนดเป็นนโยบายและแผน ยุทธศาสตร์ระดับชาติที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ และการแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม เป็นประเด็นหลักด้วยทุกครั้ง ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญก็คือเรื่อง ทรัพยากร ป่าไม้ ดิน และน้ำ

เนื่องจากหน้าที่ความรับผิดชอบหลักของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร ประกอบด้วย ภารกิจหลัก ๔ ภารกิจ ได้แก่

- ๑) ภารกิจด้านนโยบายและยุทธศาสตร์การบริหารจัดการน้ำในชั้นบรรยากาศ และสนับสนุนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ
- ๒) ภารกิจด้านการปฏิบัติการฝนหลวง
- ๓) ภารกิจด้านการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี
- ๔) ภารกิจด้านการบินเกษตร

เป้าหมายผลผลิตของทั้ง ๔ ภารกิจหลัก มีประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการขับเคลื่อน นโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์ชาติ สรุปลงได้ดังต่อไปนี้

๑) การทำฝนเพิ่มปริมาณและการกระจายของฝนลงสู่ผืนป่าและต้นน้ำลำธาร เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งรวมถึงทรัพยากรป่าไม้ ต้นน้ำลำธาร สัตว์ป่า และระบบนิเวศวิทยาของป่า และการใช้ประโยชน์ ทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน

๒) การทำฝนลงสู่พื้นที่เกษตรกรรม เช่น พืชไร่ นาข้าว สวนผลไม้ สวน ยางพารา เพื่อการส่งเสริมการทำเกษตรที่ยั่งยืน เพื่อเพิ่มผลผลิตด้านการเกษตรที่เป็นวัตถุดิบในการผลิต ด้านการเกษตร หรือลดความเสียหายของผลผลิตด้านการเกษตรอันเนื่องจากการขาดน้ำ สร้างความ มั่นคงและความปลอดภัยด้านอาหารของประเทศ ด้านอาหารในครัวเรือน และเป็นแหล่งผลิตอาหาร ที่สำคัญของโลก

๓) การทำฝนลงสู่แหล่งทรัพยากรน้ำ เช่น เขื่อน อ่างเก็บน้ำ เพื่อการเก็บกักน้ำ ต้นทุนสำรองไว้ใช้ในระบบการจัดการทรัพยากรน้ำ ซึ่งจะยังประโยชน์ในด้านการปล่อยน้ำเพื่อการผลิต ไฟฟ้าพลังน้ำ การชลประทานสำหรับการเกษตรทั้งในฤดูแล้งและฤดูฝน การประมง การรักษา สภาพแวดล้อม การแก้ปัญหาหน้าเสีย และผลักดินน้ำเค็ม รวมไปถึงการใช้น้ำเพื่อการสาธารณสุขปโภค

๔) การทำฝนลงสู่พื้นที่อยู่อาศัยของประชาชนและพื้นที่รกร้างว่างเปล่า เพื่อการจัดหา น้ำสะอาดให้เพียงพอในด้านอุปโภคบริโภค และสาธารณสุขประโยชน์ รวมทั้งการเพิ่มศักยภาพ ของพื้นที่ในการทำประมงและเพิ่มผลิตภาพการผลิตด้านการเกษตร

๕) การทำฝนลงสู่พื้นที่ที่ประสบภัยธรรมชาติที่เกี่ยวข้อง เช่น ทำฝนกักยั้งแล้ง ทำฝนดับไฟป่า ทำฝนชะล้างมลพิษหมอกควันในอากาศ ทำฝนยับยั้งการเกิดลูกเห็บ ทำฝนไล่น้ำเน่าเสีย และทำฝนผลักดันน้ำเค็ม เป็นต้น ซึ่งเป็นการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๔. ประโยชน์ของการจัดตั้งกรมฝนหลวงและการบินเกษตร ต่อการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล ยุทธศาสตร์ของชาติ

จากศักยภาพของการปฏิบัติการฝนหลวงที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า การตั้งกรมฝนหลวงและการบินเกษตรจะสามารถเพิ่มประสิทธิภาพของการปฏิบัติการฝนหลวงให้สูงขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อรัฐบาล ในการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์ชาติ และยุทธศาสตร์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในประเด็นต่อไปนี้

(๑) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ.๒๕๕๐-๒๕๕๔)

ยุทธศาสตร์ที่ ๕.๓ ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืน

๓.๑ แนวทางการปรับโครงสร้างการผลิตเพื่อเพิ่มผลิตภาพและคุณค่าของสินค้าและบริการบนฐานความรู้และความเป็นไทย

(๑) การปรับโครงสร้างภาคเกษตร ให้ประเทศไทยมีความมั่นคงและความปลอดภัยด้านอาหาร เป็นแหล่งผลิตอาหารที่สำคัญของโลก เป็นแหล่งผลิตไฟเบอร์และวัสดุเพื่อสนับสนุนสาขาอื่นนอกจากเป็นแหล่งผลิตอาหาร

(๒) การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืน

(๑.๕) ส่งเสริมการทำเกษตรที่ยั่งยืน อาทิ เกษตรผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรอินทรีย์ บนแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหารในครัวเรือน มีผลผลิตที่หลากหลาย ซึ่งจะช่วยลดความเสี่ยงด้านราคาและมีมูลค่าผลผลิตสูง

(๑.๗) จัดระบบการใช้ที่ดินการเกษตร และแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรให้สอดคล้องและเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ เพื่อเพิ่มผลิตภาพการผลิตและควบคุมพื้นที่ชลประทานให้ใช้เป็นพื้นที่สำหรับการผลิตในภาคเกษตรตลอดไป

ยุทธศาสตร์ที่ ๕.๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพ และการสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

๓.๑ การรักษาฐานทรัพยากรและความสมดุลของระบบนิเวศ

(๓) พัฒนาระบบการจัดการร่วมเพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ (๓.๔) ฟื้นฟูสภาพป่าให้เกิดความอุดมสมบูรณ์ และคงความหลากหลายทางชีวภาพ

(๓.๕) บริหารจัดการน้ำในลุ่มน้ำอย่างบูรณาการ เพื่อให้มีน้ำในปริมาณและคุณภาพที่เหมาะสม สนองความต้องการเป็นในการดำรงชีวิตที่ดี และการผลิตทางเศรษฐกิจที่พอเพียง

ข้อ ย่อย ๑) อนุรักษ์ฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธารให้เกิดความสมบูรณ์ โดยการปลูกป่าเสริมสร้างฝายในพื้นที่ต้นน้ำ ปลูกหญ้าแฝกในพื้นที่ลาดชัน

ข้อ ย่อย ๒) พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้น โดยการจัดหาน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภคบริโภคให้เพียงพอทั่วถึงทุกหมู่บ้าน เพิ่มขีดความสามารถในการเก็บกักของแหล่งน้ำที่มีอยู่เดิม พื้นฟูปรับปรุงแหล่งน้ำธรรมชาติ ขุดสระน้ำในไร่นา พัฒนาระบบโครงข่ายเชื่อมโยงแหล่งน้ำและการกระจายน้ำ พัฒนาแหล่งน้ำใหม่เพิ่มเติมเฉพาะในพื้นที่ที่เหมาะสมและที่ประชาชนยอมรับ และพัฒนาน้ำบาดาลมาใช้ร่วมกับน้ำผิวดิน ในพื้นที่ที่มีศักยภาพน้ำบาดาลเพียงพอ ภายใต้การบริหารจัดการความต้องการใช้น้ำอย่างคุ้มค่า

ข้อ ย่อย ๔) ควบคุมและบรรเทาปัญหาหน้าเสียหาย การทำฝนเพิ่มเติมน้ำให้เขื่อนต่าง ๆ จะมีส่วนสำคัญในการควบคุมและบรรเทาปัญหาหน้าเสียหายในแม่น้ำและผลักดันน้ำเค็ม หรือบางปีในกรณีที่มีน้ำในเขื่อนมีจำกัด จำเป็นต้องทำฝนลงสู่พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบโดยตรง

ข้อ ย่อย ๕) เพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารจัดการน้ำ โดยพัฒนาระบบช่วยในการตัดสินใจบริหารจัดการน้ำ ระบบพยากรณ์และเตือนภัยน้ำแล้ง และน้ำท่วม ระบบฐานข้อมูลสถานการณ์น้ำและโครงการแหล่งน้ำต่างๆ เพื่อการติดตามประเมินผลพัฒนาศักยภาพขององค์กรบริหารจัดการน้ำระดับชาติและองค์กรภาครัฐ ให้สามารถผลักดันนโยบายการบริหารจัดการน้ำในลุ่มน้ำอย่างยั่งยืนสู่การปฏิบัติ และสามารถสร้างให้เกิดความร่วมมือระหว่างหน่วยงานส่วนกลางและระหว่างส่วนกลางกับพื้นที่ได้

(๒) แผนบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๔

นโยบายที่ ๕. นโยบายที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประเด็นนโยบาย

คุ้มครองและอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรธรณี ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รวมทั้งฟื้นฟูอุทยานทางทะเลอย่างเป็นระบบ เร่งจัดทำแนวเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินโดยจัดแบ่งประเภทที่ดินระหว่างที่ดินของรัฐ และเอกชนให้ชัดเจน เร่งประกาศพื้นที่ป่าอนุรักษ์ กำหนดเขตและส่งเสริมการปลูกป่า ป่าชุมชน เพิ่มฝายต้นน้ำลำธารและฝายชะลอน้ำตามแนวพระราชดำริ ส่งเสริมป่าเศรษฐกิจในพื้นที่ที่เหมาะสม ป้องกันการเกิดไฟป่า ปราบปรามการบุกรุกทำลายป่าอย่างจริงจัง ส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก เพื่อลดการชะล้างพังทลายของดิน ลดการใช้สารเคมี และฟื้นฟูดินในบริเวณพื้นที่ที่ดินมีปัญหา รวมทั้งจัดให้มีระบบบริหารจัดการน้ำในระดับประเทศทั้งน้ำผิวดิน และน้ำใต้ดิน เพื่อตอบสนองความต้องการของภาคเศรษฐกิจและการอุปโภคบริโภค

๕. ประโยชน์ที่จะได้รับจากการจัดตั้งเป็นกรมฝนหลวงและการบินเกษตร

๑) ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารราชการ (เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน)

๑.๑) เพิ่มประสิทธิภาพการทำฝน โดยกำหนดให้มีหน่วยงาน เพื่อรองรับการกระจายอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติการฝนหลวงประจำพื้นที่ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ ทำให้ลดระยะเวลาขั้นตอนการปฏิบัติ และสามารถบริหารจัดการน้ำในชั้นบรรยากาศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็แหล่งน้ำที่สำคัญนอกเหนือจากแหล่งน้ำผิวดิน และน้ำใต้ดินในอนาคต กำหนดให้มีการปฏิบัติการฝนหลวงในระดับพื้นที่โดยตั้งเป็นกองปฏิบัติการฝนหลวง ประกอบด้วยศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงประจำภาค รวม ๕ ภาค (ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาคตะวันออก และภาคใต้) ซึ่งจะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติการฝนหลวงช่วยเหลือประชาชนได้อย่างเหมาะสม รวดเร็ว และทั่วถึงยิ่งขึ้น เนื่องจากจะมีเจ้าหน้าที่ประจำ และมีการบริหารจัดการวัสดุอุปกรณ์ไว้ที่ศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงภาคทุกภาค เพื่อให้มีความพร้อมตลอดที่จะปฏิบัติการช่วยเหลือประชาชนได้อย่างรวดเร็วตลอดทั้งปี

๑.๒) เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานวิจัย ทั้งเทคนิค กรรมวิธี และบุคลากร อย่างเป็นระบบ โดยการจัดทำแผนแม่บทงานวิจัยและการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติการฝนหลวงที่เหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศ สภาพภูมิอากาศ และสภาพของปัญหาในแต่ละพื้นที่

๑.๓) พัฒนาระบบบริหารจัดการปัจจัยที่ใช้ในการทำฝนหลวงในแต่ละพื้นที่ ซึ่งจะทำให้สามารถลดต้นทุนการขนส่ง และลดขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างที่ทำให้การบริหารจัดการปัจจัยเพื่อการทำฝนเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ จากเดิมที่มีการบริหารจัดการในส่วนกลาง เมื่อจะตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง จึงจะเคลื่อนย้ายเจ้าหน้าที่และวัสดุอุปกรณ์ไปตั้งหน่วย และเมื่อเสร็จภารกิจก็เคลื่อนย้ายกลับส่วนกลาง ซึ่งต้องใช้เวลาและสิ้นเปลืองในการเคลื่อนย้าย และอาจมีความสูญเสียเนื่องจากความเร่งรีบ

๒) สามารถแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องในการดำเนินงานที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

๒.๑) ปัจจุบันสำนักฝนหลวงและการบินเกษตรอยู่ในสังกัด สำนักงาน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งไม่สังกัดกลุ่มภารกิจ แต่เมื่อจัดตั้งเป็นกรมฝนหลวง และการบินเกษตร จะปรับไปอยู่ภายใต้กลุ่มภารกิจด้านบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิต ซึ่งจะทำให้การบริหารจัดการน้ำของกระทรวงมีการบูรณาการการทำงานได้อย่างสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

๒.๒) การดำเนินงานในปัจจุบัน เป็นหน่วยงานระดับสำนัก ในสำนักงาน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งงานอำนวยความสะดวกด้านต่างๆ ประกอบด้วย การเจ้าหน้าที่ การพัฒนาบุคลากร งานกฎหมาย งานคลัง งานด้านต่างประเทศและงานด้านแผนงาน ต้องขอความร่วมมือจากกอง/สำนักต่าง ๆ ซึ่งกรณีจัดตั้งเป็นส่วนราชการระดับกรมจะทำให้การบริหารจัดการมีเอกภาพ เกิดความคล่องตัวในการทำงาน โดยเฉพาะการพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการด้านงบประมาณ

ปัจจุบันสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร เป็นหน่วยงานระดับกอง/สำนัก ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของสำนักงานปลัดกระทรวง โดยทั่วไปจะเน้นงานในด้านบริหาร อำนวยการ และประสานราชการกลางของกระทรวง งานการคลัง งานการเจ้าหน้าที่ งานกฎหมาย งานตรวจสอบภายใน งานด้านต่างประเทศ งานแผนงาน และโครงการพิเศษต่างๆ ที่ไม่ได้อยู่ในความรับผิดชอบของกรมใดกรมหนึ่ง ซึ่งจะเห็นได้ว่า มีลักษณะงานที่หลากหลายมาก ซึ่งกอง/สำนักต่างๆ ในสำนักงานปลัดกระทรวง มีภารกิจที่จะต้องดูแลในภาพรวมของกระทรวงที่มีปริมาณงานมาก และส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นงานประจำ

จากความหลากหลาย และลักษณะที่เป็นงานประจำดังกล่าว ทำให้ภาระงานของสำนักฝนหลวงและการบินเกษตรที่มีบุคลากร สถานที่ราชการ เครื่องบิน วัสดุอุปกรณ์ และงานทั้งในแผน และนอกแผนจำนวนมาก ซึ่งต้องการความรวดเร็ว คล่องตัว และการยืดหยุ่น ในการพิจารณาสั่งการ เพื่อเผชิญปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติ ไม่ได้รับ

การสนองตอบในลักษณะงานสำคัญเร่งด่วนจากกอง/สำนักต่าง ๆ ที่รับผิดชอบในแต่ละด้าน นอกจากนี้ งานสนับสนุนในด้านการเจ้าหน้าที่ งานพัฒนาบุคลากร งานกฎหมาย และงานควบคุมภายใน หน่วยงานไม่มีอัตรากำลังในด้านนี้ ก็ต้องขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น ในสังกัดสำนักงาน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ส่วนงานคลัง และงานพัสดุ ที่มีปริมาณมากก็ต้องดำเนินการภายใต้ อัตรากำลังข้าราชการที่มีอยู่อย่างจำกัด และไม่สามารถเพิ่มได้

นอกจากนี้ สำนักฝนหลวงและการบินเกษตร มีจำนวนบุคลากร ที่ต้องกำกับ ดูแลทั้งสิ้น ๔๙๔ อัตรากำลัง แบ่งเป็นข้าราชการ จำนวน ๑๓๕ อัตรากำลัง พนักงานราชการ จำนวน ๙๐ อัตรากำลัง และลูกจ้างประจำ จำนวน ๒๖๘ อัตรากำลัง และยังมีการจ้างเหมาเอกชนร่วมดำเนินการในภารกิจ ที่ขาดแคลนกำลังพลอีกจำนวนหนึ่งในแต่ละปี ซึ่งบุคลากรมีความหลากหลายในสายวิชาชีพ เช่น นักวิทยาศาสตร์ วิศวกรไฟฟ้า นักวิเคราะห์นโยบายและแผน นักบิน ช่างเครื่องบิน ช่างอิเล็กทรอนิกส์ และอื่นๆ มีอาคารสถานที่ที่อยู่ในการดูแลรับผิดชอบ รวม ๑๔ แห่ง ประกอบด้วย ที่ทำการในส่วนกลาง ๒ แห่ง ศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวง ประจำภาค ๕ แห่ง (ซึ่งในช่วงปฏิบัติการจะแยกออกเป็นหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง ๑๐ หน่วย) สถานีเรดาร์ตรวจกลุ่มฝน จำนวน ๕ แห่ง และมีสนามบินฝนหลวง ๒ แห่ง ได้แก่ สนามบินนครสวรรค์ และสนามบินคลองหลวง มีเครื่องบินจำนวน ๓๘ เครื่อง เป็นเครื่องบินปีกตรึงที่ใช้ทำฝนหลวง ๓๑ เครื่อง เป็นเครื่องบินเฮลิคอปเตอร์ที่ใช้ในการบินสำรวจ และบินสนับสนุนภารกิจ จำนวน ๗ เครื่อง ซึ่งในปีงบประมาณ ๒๕๕๔ และ ๒๕๕๕ ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวน ๑,๒๐๐ และ ๑,๔๐๐ กว่าล้านบาท ตามลำดับ

จากเหตุผลดังกล่าว มีความจำเป็นและเร่งด่วนที่จะต้องปรับปรุงระบบการบริหาร จัดการให้มีความเหมาะสมกับขนาดและปริมาณงาน และสามารถรองรับภารกิจการพัฒนาคุณภาพ การบริหารจัดการภาครัฐ และการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล และของกระทรวงได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดตั้งกรมฝนหลวงและการบินเกษตร เป็นส่วนราชการระดับกรมในสังกัดกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ จะเป็นการลดขั้นตอนการบริหารราชการ ทำให้เกิดเอกภาพ ความคล่องตัว และสามารถเพิ่มประสิทธิภาพ และผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติการกิจ รวมทั้งจะมีการตั้งหน่วยงานภายใน กรมโดยเฉพาะ ที่จะรองรับภารกิจการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ที่เป็นพื้นฐาน ของการพัฒนาองค์กรภายใต้มาตรฐานงานกรม รวมทั้ง การเพิ่มอัตรากำลังบางส่วนเพื่อให้สามารถ รองรับภาระเปลี่ยนแปลงในบริบทต่าง ๆ ที่กำหนดเป็นนโยบายของกรม

๓) สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงในบริบทต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง (เพิ่มภารกิจใหม่)

๓.๑) จัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์การบริหารจัดการน้ำในชั้น-บรรยากาศ เพื่อสนับสนุนการจัดการน้ำ ให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติโดยการเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุน ให้กับหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบการบริหารจัดการน้ำ โดยเฉพาะพื้นที่การเกษตร เพื่อให้สามารถ ทำการผลิตภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ และผลกระทบของสภาวะการณ์โลกร้อน

แผนยุทธศาสตร์ในบริบทใหม่ของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร จะเป็นหน่วยงานรองรับพันธกิจ ด้านการบริหารจัดการน้ำในชั้นบรรยากาศ การเพิ่มบทบาทสำคัญของการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ สนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และการป้องกันแก้ไขปัญหาภัยธรรมชาติอย่างบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์ชาติ และการให้บริการประชาชนตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๖ เพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน จึงจำเป็นต้องจัดตั้งกรมฝนหลวงและการบินเกษตร เพื่อให้มีสายการบังคับบัญชาจากหัวหน้าส่วนราชการลงมาถึงทีมบริหาร ทีมนโยบายและยุทธศาสตร์ ทีมอำนวยการ ทีมปฏิบัติการ ทีมวิจัยและพัฒนา และทีมงานสนับสนุนต่างๆ สามารถทำงานเชื่อมโยงและประสานงานกันอย่างมีเอกภาพและเป็นระบบ ในงานเชิงรุกที่มุ่งไปสู่เป้าหมายของผลผลิตเดียวกันที่ชัดเจน ไม่มีความหลากหลายในเชิงภารกิจ รวมทั้งมีสายความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่ราชการภายในกรมที่ชัดเจน ซึ่งจะเป็นการสะสมและต่อยอดองค์ความรู้ในด้านงานฝนหลวง ที่ผู้บริหารทุกระดับของกรม จะต้องมีความรู้ความเข้าใจเพียงพอที่จะประสานการสนับสนุนซึ่งกันและกันได้

๓.๒) ประสานนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ทั้งในระดับประเทศ และในระดับลุ่มน้ำ กับส่วนราชการ องค์กร และกลไกการทำงาน (คณะกรรมการ/คณะทำงาน) ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการน้ำของประเทศ เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงในระดับนโยบายและยุทธศาสตร์ และส่งผลให้เกิดการบูรณาการปฏิบัติงานในระดับกลยุทธ์ มาตรการ หรือโครงการสนับสนุนการบริหารจัดการน้ำของประเทศ

ภายใต้บริบทใหม่ของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร ได้กำหนดนโยบายเชิงรุกในการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์ชาติเพื่อเพิ่มเติมน้ำต้นทุน สนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ สนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และการป้องกันแก้ไขปัญหาภัยธรรมชาติอย่างบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรวมถึงการให้บริการประชาชนในด้านการจัดหา น้ำเพื่อการเกษตร และการอุปโภคบริโภค

๓.๓) ขยายเครือข่ายการทำงาน

ระดับหน่วยงาน บูรณาการการทำงานเพื่อสนับสนุนการเติมน้ำต้นทุนให้กับกรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ และการไฟฟ้าฝ่ายผลิต

ระดับพื้นที่ สร้างอาสาสมัครฝนหลวงเพื่อรายงานผล ประสานข้อมูล และสร้างความเข้าใจที่ดีกับประชาชน (ประชาสัมพันธ์)

๓.๔) เพิ่มการปฏิบัติงานและการพัฒนางานวิจัย ด้านการตัดแปรสภาพอากาศเพื่อแก้ปัญหามลพิษและสิ่งแวดล้อม เช่น การยับยั้งการเกิดลูกเห็บ การบรรเทาปัญหาไฟป่าและหมอกควัน และการปลักต้นน้ำเค็ม

๓.๕) เพิ่มงานด้านการตัดแปรสภาพอากาศนานาชาติ โดยการประสานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการตัดแปรสภาพอากาศกับต่างประเทศ และการเป็นศูนย์กลางด้านการตัดแปรสภาพอากาศในภูมิภาคอาเซียน รวมทั้งการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีในระดับนานาชาติ

๔) ประชาชนจะได้รับประโยชน์เพิ่มขึ้น

๔.๑) ด้านปริมาณน้ำต้นทุน มีหน่วยงานบริหารจัดการน้ำในชั้นบรรยากาศให้เป็นน้ำต้นทุน ที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๔.๒) ด้านผลผลิตทางการเกษตร เพิ่มผลผลิตทางการเกษตรจากการมีน้ำเพื่อเกษตรกรรม และลดความสูญเสียจากการขาดแคลนน้ำในการผลิตทางการเกษตรจากสภาวะภัยแล้ง และภัยพิบัติอื่น ๆ

๔.๓) ด้านสิ่งแวดล้อม เพิ่มความชุ่มชื้นในพื้นที่ป่า และต้นน้ำลำธาร

๔.๔) ด้านการบริการ ตอบสนองความต้องการของเกษตรกรและผู้ใช้ทั่วไไปในแต่ละพื้นที่ที่ได้รับการบริการทำฝนได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้นและครอบคลุมพื้นที่ โดยการลดขั้นตอน และมีจุดให้บริการแบบเบ็ดเสร็จ

สำนักปฏิบัติการฝนหลวงเขตทุกเขต มีหน้าที่รับผิดชอบในการเป็นศูนย์ประสานราชการและปฏิสัมพันธ์ กับผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของทุกจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ซึ่งรวมถึงเกษตรกร กลุ่มเกษตรกรและผู้นำชุมชน ผู้ว่าราชการจังหวัดและกลุ่มจังหวัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับปฏิบัติการในพื้นที่ เช่น เกษตรและสหกรณ์จังหวัด หัวหน้าส่วนราชการในจังหวัด ชลประทานจังหวัด/เขต ศูนย์อุตุนิยมวิทยาประจำภาค ฯลฯ ซึ่งจะเป็นการลดขั้นตอนในการร้องขอฝนของประชาชน และสามารถตัดสินใจในการดำเนินการฝนหลวงช่วยเหลือได้ทันที โดยไม่ต้องทำเรื่องขออนุมัติจากส่วนกลาง และสามารถประสานแผนและร่วมดำเนินการช่วยเหลือประชาชนแบบบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงการดำเนินการประชาสัมพันธ์ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ สร้างความพึงพอใจ การมีส่วนร่วมของประชาชน และการป้องกันผลกระทบทางลบของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในเขตรับผิดชอบ

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (จัดตั้งกรมฝนหลวงและการบินเกษตร) ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

เนื่องจากการปฏิบัติการฝนหลวงเป็นบริการสาธารณะในการทำฝนเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำในพื้นที่เกษตรกรรม ป่าไม้ และเขื่อนหรือพื้นที่เก็บกักน้ำ อันเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาดภัยแล้ง และภัยธรรมชาติอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งภารกิจดังกล่าวรวมถึงการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำในชั้นบรรยากาศ การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการของประเทศ รวมทั้งการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการทำฝนและการดัดแปรสภาพอากาศอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ตลอดจนการให้บริการด้านการบินและการสื่อสารเพื่อสนับสนุนในภารกิจด้านการเกษตรและอื่นๆ โดยปัจจุบันอยู่ภายใต้การบริหารจัดการและความรับผิดชอบของสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวงกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สมควรยกฐานะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวงกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยจัดตั้งเป็นกรมฝนหลวงและการบินเกษตรขึ้นในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้การบริหารจัดการการปฏิบัติการฝนหลวงเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และมีความคล่องตัวในการบูรณาการภารกิจร่วมกับส่วนราชการอื่น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีสาระสำคัญ โดยสรุปดังนี้

๒.๑ เพิ่มมาตรา ๑๙ (๖/๑) แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๕๕ เพื่อยกฐานะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นกรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ร่างมาตรา ๓)

๒.๒ กำหนดให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง และมติคณะรัฐมนตรีของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เฉพาะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร และของข้าราชการ พนักงานราชการ

และลูกจ้างของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เฉพาะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร ไปเป็นอำนาจหน้าที่ของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แล้วแต่กรณี เพื่อรองรับการที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ยกฐานะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตรเป็นกรมฝนหลวงและการบินเกษตร (ร่างมาตรา ๔)

๒.๓ กำหนดให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เฉพาะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร ไปเป็นของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อรองรับการที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ยกฐานะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตรเป็นกรมฝนหลวงและการบินเกษตร (ร่างมาตรา ๕)

๒.๔ กำหนดให้บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีใดที่อ้างถึงสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้ถือว่าอ้างถึงกรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แล้วแต่กรณี เพื่อรองรับการที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ยกฐานะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตรเป็นกรมฝนหลวงและการบินเกษตร (ร่างมาตรา ๖)

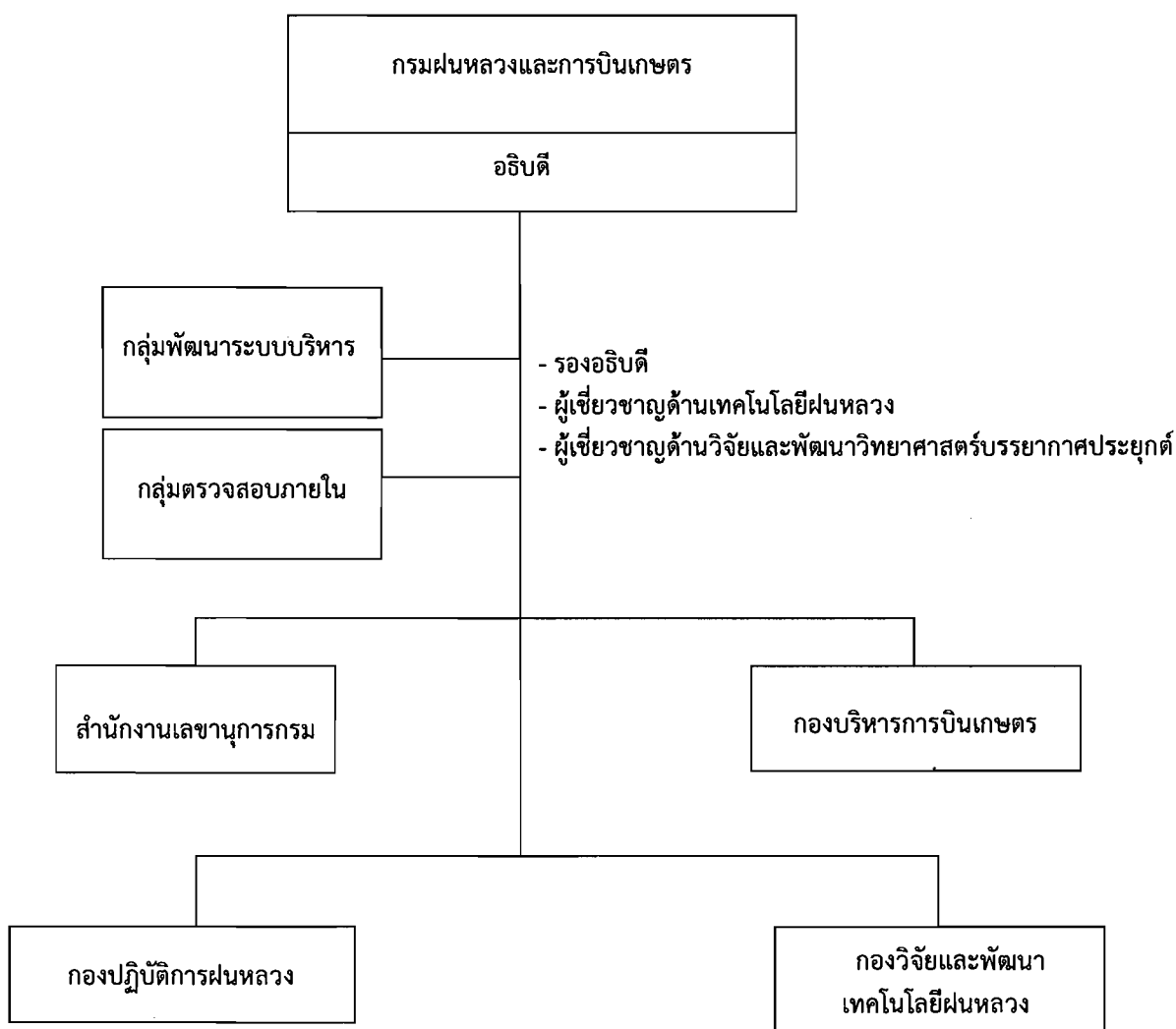

ข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลพื้นฐานที่นำเสนอในเอกสารส่วนนี้ เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้าง อัตรากำลัง อำนาจหน้าที่หน่วยงานในสังกัด งบประมาณ ทรัพย์สินที่จะโอน ผลการดำเนินงาน ที่ผ่านมา และสภาพปัญหาการดำเนินงาน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๑. โครงสร้าง อัตรากำลัง และอำนาจหน้าที่

๑.๑ แผนภูมิโครงสร้างกรมฝนหลวงและการบินเกษตร

* ปรับจาก สำนักฝนหลวงและการบินเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. หน้า ๑๘.

จากแผนภูมิโครงสร้าง จะเห็นได้ว่า กรมฝนหลวงและการบินเกษตร ประกอบด้วยหน่วยงานในสังกัดได้แก่ กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร กลุ่มตรวจสอบภายใน สำนักงานเลขานุการกรม กองบริหารการบินเกษตร กองปฏิบัติการฝนหลวง และกองวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีฝนหลวง

๑.๒ ตารางกรอบอัตรากำลังกรมฝนหลวงและการบินเกษตร^๒

ประเภทอัตรากำลัง	จำนวน
๑. ข้าราชการ	๒๑๔
๒. พนักงานราชการ	๑๑๘
๓. ลูกจ้างประจำ	๒๖๘
รวม	๖๒๓

จากตารางจะเห็นได้ว่า กรอบอัตรากำลังทั้งหมดของกรมฝนหลวงและการบินเกษตรนั้นมีจำนวนทั้งสิ้น ๖๒๓ คน แบ่งเป็น ข้าราชการ จำนวน ๒๑๔ คน พนักงานราชการ จำนวน ๑๑๘ คน และลูกจ้างประจำจำนวน ๒๖๘ คน

๑.๓ อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานในสังกัด^๓

หน่วยงานในสังกัด	อำนาจหน้าที่
กลุ่มตรวจสอบภายใน	(๑) ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบด้านการบริหาร การเงิน และการบัญชีของกรม (๒) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย
กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	(๑) เสนอแนะให้คำปรึกษาแก่อธิบดีกรมฝนหลวงและการบินเกษตร เกี่ยวกับยุทธศาสตร์ การพัฒนาระบบราชการภายในกรม (๒) ติดตาม ประเมินผล และจัดทำรายงานเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการภายในกรม (๓) ประสานและดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการร่วมกับหน่วยงานกลางต่าง ๆ และหน่วยงานภายในกรม (๔) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

^๒ เรื่องเดียวกัน หน้า ๑๘.

^๓ เรื่องเดียวกัน หน้า ๑๒-๑๕.

หน่วยงานในสังกัด	อำนาจหน้าที่
สำนักงานเลขาธิการกรม	<p>(๑) กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำในชั้นบรรยากาศ ประสานนโยบาย และมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการของประเทศ</p> <p>(๒) ศึกษา วิเคราะห์ จัดทำและปรับปรุงยุทธศาสตร์ นโยบาย แผนปฏิบัติราชการ และงบประมาณของกรม ให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการบริหารราชการแผ่นดิน นโยบาย และแผนปฏิบัติราชการของกระทรวง รวมทั้งการถ่ายทอดยุทธศาสตร์และแผนงานสู่การปฏิบัติ</p> <p>(๓) ดำเนินการเกี่ยวกับการติดตามรายงานความก้าวหน้าและประเมินผลการดำเนินงานและตัวชี้วัดตามแผนงานและโครงการ</p> <p>(๔) ประสานงานโครงการความร่วมมือกับส่วนราชการทั้งภายในและภายนอกกรม</p> <p>(๕) ดำเนินการเกี่ยวกับงานบริหารทั่วไป งานสารบรรณ และงานช่วยอำนวยความสะดวกของกรม</p> <p>(๖) ดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การบริหาร งบประมาณ การพัสดุ อาคารสถานที่ และยานพาหนะของกรม</p> <p>(๗) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรบุคคล การเสริมสร้างวินัย การรักษาระบบคุณธรรม และสวัสดิการของกรม</p> <p>(๘) ดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรบุคคล และการฝึกอบรม</p> <p>(๙) ดำเนินการเกี่ยวกับงานกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง</p> <p>(๑๐) ดำเนินการเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ และการเผยแพร่กิจกรรม ความรู้ ความก้าวหน้า และผลงานของกรม รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับงานห้องสมุดของกรม</p> <p>(๑๑) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย</p>
กองบริหารการบินเกษตร	<p>(๑) อำนาจการ และให้บริการด้านการบิน ในการจัดอากาศยานสนับสนุนภารกิจต่าง ๆ ของกรม และของกระทรวง</p> <p>(๒) กำกับดูแลงานมาตรฐานการบิน และข้อปฏิบัติด้านนิรภัยการบิน</p> <p>(๓) กำกับดูแลงานสนามบินในความรับผิดชอบ</p> <p>(๔) อำนาจการด้านการสื่อสารและวิทยุการบิน</p> <p>(๕) ซ่อมบำรุงและให้บริการด้านอุปกรณ์สื่อสารและเครื่องช่วยเดินอากาศ</p> <p>(๖) ซ่อมบำรุงอากาศยานและอุปกรณ์ประกอบการบินให้พร้อมใช้ปฏิบัติงาน</p> <p>(๗) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย</p>

หน่วยงานในสังกัด	อำนาจหน้าที่
กองปฏิบัติการฝนหลวง	<p>(๑) ประสานราชการ กับหน่วยงาน องค์กร เกษตรกร และผู้รับบริการ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อสนับสนุน การป้องกันแก้ไขปัญหาขาดแคลนน้ำ และภัยธรรมชาติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>(๒) ปฏิบัติการฝนหลวง เพื่อเพิ่มปริมาณน้ำในพื้นที่การเกษตร ป่าไม้ และเขื่อนเก็บกักน้ำ เพื่อแก้ไขภาวะภัยแล้งให้แก่เกษตรกร และประชาชนผู้ใช้น้ำทั่วไปตามแนวพระบรมราโชบาย และนโยบายรัฐบาล</p> <p>(๓) ปรับปรุงและประยุกต์การใช้เทคนิค และเทคโนโลยีฝนหลวงให้เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศ ภูมิประเทศ และความต้องการของผู้รับบริการในเขตพื้นที่รับผิดชอบ</p> <p>(๔) เป็นศูนย์ประสานราชการของกรม ในเขตภูมิภาค รวมทั้ง ทำงานเครือข่ายอาสาสมัครฝนหลวง งานปฏิสัมพันธ์สร้างความพึงพอใจของผู้รับบริการ</p> <p>(๕) อำนวยการปฏิบัติการฝนหลวงช่วยเหลือประชาชนในภาพรวมของประเทศ เพื่อสนับสนุนงานด้านนโยบาย และการบริหารงานของกรมและกระทรวง</p> <p>(๖) บริหารและดำเนินงานสถานีตรวจสภาพอากาศ ฝนหลวง เพื่อสนับสนุนข้อมูลในการปฏิบัติการฝนหลวงและการพัฒนาเทคโนโลยีฝนหลวง</p> <p>(๗) บริหารงานอุปกรณ์วิทยาศาสตร์ และระบบการรายงานข้อมูลของอุปกรณ์วิทยาศาสตร์ รวมทั้งงานซ่อมบำรุง และปรับแต่งอุปกรณ์วิทยาศาสตร์ให้ได้มาตรฐาน</p> <p>(๘) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย</p>
กองวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีฝนหลวง	<p>(๑) วิจัยและปรับปรุงเทคนิคกรรมวิธี และปัจจัยองค์ประกอบต่าง ๆ เพื่อการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติการฝนหลวง (เทคนิคการวางแผนและการโปรยสารฝนหลวง การพยากรณ์อากาศและโอกาสความสำเร็จในการทำฝนหลวง การปรับปรุงคุณภาพสารฝนหลวง การปรับปรุงเครื่องมือและอุปกรณ์วิทยาศาสตร์ การวิเคราะห์ประเมินผล การศึกษาผลกระทบด้านเศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อม)</p> <p>(๒) วิจัยและพัฒนาเทคนิค และกรรมวิธีที่เกี่ยวข้องกับการตัดแปรสภาพอากาศอื่น ๆ (การแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และลูกเห็บ)</p> <p>(๓) ดำเนินการเกี่ยวกับโครงการความร่วมมือทางวิชาการกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งดำเนินงานด้านการตัดแปรสภาพอากาศนานาชาติ และในภูมิภาคอาเซียน และงานวิเทศสัมพันธ์กับต่างประเทศ</p> <p>(๔) กำกับดูแลมาตรฐานการปฏิบัติการฝนหลวง ตามพระบรมราโชบาย ตำราฝนหลวง และข้อแนะนำทางเทคนิคพระราชทาน และสิทธิบัตรฝนหลวง</p> <p>(๕) บริหารงาน ปรับปรุง และพัฒนาระบบสารสนเทศของกรม รวมทั้งจัดทำสถิติ และฐานข้อมูล และให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารทางวิชาการ และการปฏิบัติการ</p> <p>(๖) ดำเนินงานหอเฉลิมพระเกียรติพระบิดาแห่งฝนหลวง (พิพิธภัณฑ์) และงานห้องสมุด รวมทั้งจัดทำทะเบียนโครงการ/งานวิจัยของกรม และรวบรวมผลงานวิจัยของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง</p> <p>(๗) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย</p>

๒. งบประมาณ^๔

๒.๑ ทรัพย์สินที่จะโอนไปเป็นกรรมफलวงและการบินเกษตร

ทรัพย์สินที่มีราคาสูงของสำนักफलวงและการบินเกษตร ที่จะโอนไปเป็นทรัพย์สินของกรรมफलวงและการบินเกษตร ได้แก่ อากาศยาน อาคารที่ทำการ สนามบิน สถานีเรดาร์ตรวจวัดกลุ่มफल (แบบประจำที่) เรดาร์ตรวจวัดกลุ่มแบบเคลื่อนที่ เครื่องตรวจอากาศชั้นบน รถยนต์ต่าง ๆ และเครื่องคอมพิวเตอร์ ดังนี้

๒.๑.๑) อากาศยาน มีจำนวน ๓๘ เครื่อง ประกอบด้วย เครื่องบินปีกตรึง ๓๑ เครื่อง และเฮลิคอปเตอร์ ๗ เครื่อง

๒.๑.๒) สถานี/ระบบเครื่องเรดาร์ตรวจวัดกลุ่มफलและเครื่องตรวจอากาศชั้นบน โดยทำการตรวจวัดข้อมูลแบบเชิงปริมาตร (Volume Scan) เพื่อให้สามารถเก็บข้อมูลของสภาพอากาศแบบสามมิติ ทั้งแนวระนาบและแนวตั้งได้ในเวลาเดียวกัน ทุก ๆ ๖ นาที มีรัศมีการตรวจไกลสุด ๒๔๐ กิโลเมตร เพื่อให้ได้ข้อมูลการตรวจวัดกลุ่มफलได้อย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพครอบคลุมพื้นที่การปฏิบัติการफलวง

ปัจจุบันสำนักफलวงและการบินเกษตร มีระบบเรดาร์ตรวจกลุ่มफलจำนวน ๕ สถานี เพื่อใช้ในการปฏิบัติการफलวง แบ่งออกเป็น สถานีเรดาร์แบบประจำที่จำนวน ๓ สถานี และสถานีเรดาร์แบบเคลื่อนที่ จำนวน ๒ สถานี ได้แก่

๑) สถานีเรดาร์แบบประจำที่ ชนิด S Band ความถี่ ๒.๘ GHz มีจำนวน ๓ สถานี ได้แก่ ๑.๑) สถานีเรดาร์फलวง ต.ยางเปียง อ.อมก๋อย จ.เชียงใหม่ ๑.๒) ศูนย์วิจัยปฏิบัติการफलวงเฉลิมพระเกียรติ ต.รงกาใหญ่ อ.พิมาย จ.นครราชสีมา และ ๑.๓) สถานีเรดาร์फलวงตาคลี อ.ตาคลี จ.นครสวรรค์

๒) สถานีเรดาร์แบบเคลื่อนที่ ชนิด C Band ความถี่ ๕.๖ GHz มีจำนวน ๒ สถานี ซึ่งสามารถเคลื่อนย้ายไปปฏิบัติงานตามสถานที่ต่าง ๆ ได้ ตามความเหมาะสม ปัจจุบันตั้งฐานปฏิบัติงานอยู่ที่หน่วยปฏิบัติการफलวงต่างๆ ดังนี้ ๒.๑) ศูนย์ปฏิบัติการफलวงภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อ.เมือง จ.อุดรธานี และ ๒.๒) ศูนย์ปฏิบัติการफलวงภาคใต้ อ.เมือง จ.ประจวบคีรีขันธ์

๒.๑.๓) อาคารสำนักงาน/ที่ทำการ ประกอบด้วย

๑) อาคารที่ทำการกลุ่มตรวจสภาพอากาศและบริการงานช่าง เป็นอาคาร ๒ ชั้น จำนวน ๑ หลัง (ตั้งอยู่ภายในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์)

๒) อาคารที่ทำการและสนามบินนครสวรรค์ สำหรับเป็นที่จอดอากาศยาน ประเภทปีกตรึงทั้งหมด (เครื่องบิน) (ตั้งอยู่อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์)

๓) อาคารที่ทำการและสนามบินคลองหลวง สำหรับเป็นที่จอดอากาศยาน ประเภทปีกเฮลิคอปเตอร์ (ฮ.) (ตั้งอยู่อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี)

^๔ เรื่องเดียวกัน หน้า ๒๘-๓๘.

๔) อาคารที่ทำการศูนย์ฝนหลวงหัวหิน และหอเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ (ตั้งอยู่ภายในท่าอากาศยานหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์)

๒.๑.๔) ยานพาหนะต่าง ๆ จำนวนรวม ๑๓๙ คัน

๒.๑.๕) ระบบคอมพิวเตอร์ ได้แก่

รายการ	จำนวน	
๑. เครื่องคอมพิวเตอร์ (PC)	๑๑๐	เครื่อง
๒. เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Server)	๑๓	เครื่อง
๓. เครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก (Notebook)	๓๐	เครื่อง
๔. เครื่องพิมพ์ (Printer)	๘๕	เครื่อง
๕. เครื่องสแกนเนอร์ (Scanner)	๑๑	เครื่อง

๒.๒ หนี้สิน

- ไม่มี -

๒.๓ งบประมาณ

งบประมาณค่าใช้จ่ายในปัจจุบัน และประมาณการค่าใช้จ่ายในปีงบประมาณถัดไป ซึ่งจำแนกรายละเอียดงบประมาณตามงบรายจ่าย ได้แก่ งบบุคลากร งบดำเนินงาน งบลงทุน งบเงินอุดหนุน และงบรายจ่ายอื่น ซึ่งมีกรอบการใช้จ่าย ดังนี้

แหล่งเงิน	งบประมาณปัจจุบัน	ประมาณการรายจ่ายล่วงหน้า		
	ปี ๒๕๕๕	ปี ๒๕๕๖*	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘
รวมทั้งสิ้น	๑,๒๘๑,๕๘๙,๓๐๐	๑,๖๒๑,๙๔๒,๕๐๐	๑,๗๙๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๙๖๐,๐๐๐,๐๐๐
เงินงบประมาณ	๑,๒๘๑,๕๘๙,๓๐๐	๑,๕๙๒,๑๒๓,๗๐๐	๑,๗๙๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๙๖๐,๐๐๐,๐๐๐
- งบบุคลากร	๑๖๖,๑๖๓,๔๐๐	๑๘๐,๗๙๗,๒๐๐	๒๒๓,๐๐๐,๐๐๐	๒๓๗,๐๐๐,๐๐๐
- งบดำเนินงาน	๓๘๓,๒๑๔,๗๐๐	๕๑๗,๘๓๖,๒๐๐	๕๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๕๖๐,๐๐๐,๐๐๐
- งบลงทุน	๗๒๗,๐๔๑,๘๐๐	๙๐๙,๗๕๔,๔๐๐	๑,๐๕๕,๐๐๐,๐๐๐	๑,๑๕๐,๐๐๐,๐๐๐
- งบเงินอุดหนุน	--	--	--	--
- งบรายจ่ายอื่น	๕,๑๖๙,๔๐๐	๑๓,๕๕๔,๗๐๐	๑๓,๐๐๐,๐๐๐	๑๓,๐๐๐,๐๐๐
เงินนอกงบประมาณ	--	--	--	--

หมายเหตุ

๑. ปี ๒๕๕๖* เป็นวงเงินงบประมาณที่มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕

๒. ปี ๒๕๕๗ ขออัตรากำลังข้าราชการเพิ่มขึ้น จำนวน ๗๙ อัตรา เป็นเงิน ๒๓,๖๐๐,๐๐๐ บาท (ระยะเวลา ๑๒ เดือน)

๓. ปี ๒๕๕๗ ขออัตรากำลังพนักงานราชการเพิ่มขึ้น จำนวน ๒๕ อัตรา เป็นเงิน ๒,๗๔๒,๐๐๐ บาท (ระยะเวลา ๑๒ เดือน)

๒.๔ ภาวะผูกพัน

งบประมาณรายจ่ายลงทุน ที่มีภาวะผูกพันงบประมาณ ในปี ๒๕๕๖ - ๒๕๕๗ มีจำนวน ๔ รายการ วงเงินรวม ๗๗๒,๖๗๙,๕๐๐ บาท ดังนี้

สรุป ภาวะผูกพัน ระหว่างปี ๒๕๕๖ - ๒๕๕๗

รายการครุภัณฑ์	งบประมาณที่ได้รับแล้ว	ภาวะผูกพัน		
		ปี ๒๕๕๖	ปี ๒๕๕๗	รวม
๑. เครื่องบินขนาดกลาง	๕๑,๘๒๖,๐๐๐	๑๙๐,๐๒๘,๖๐๐	๑๐๓,๖๕๒,๐๐๐	๒๙๓,๖๘๐,๖๐๐
๒. เรดาร์ตรวจวัดกลุ่มฝนแบบประจำที่ (ความถี่ S Band) พร้อมอุปกรณ์และอาคารประกอบ	๑๔๓,๗๘๗,๓๐๐	๑๐๙,๗๐๙,๒๐๐	--	๑๐๙,๗๐๙,๒๐๐
๓. เรดาร์ตรวจวัดกลุ่มฝนแบบเคลื่อนที่ (ความถี่ C Band)	๗๐,๓๖๓,๖๐๐	๕๔,๗๘๙,๗๐๐	--	๕๔,๗๘๙,๗๐๐
๔. อุปกรณ์วิทยาศาสตร์สำหรับติดตั้งบนเครื่องบินปรับความดันอากาศ	๕๖,๐๐๐,๐๐๐	๑๖๖,๑๐๐,๐๐๐	๑๔๘,๔๐๐,๐๐๐	๓๑๔,๕๐๐,๐๐๐

๓. ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา^๔

๓.๑) ผลงานวิจัยและการพัฒนาเทคโนโลยีฝนหลวงที่ผ่านมา

ปี ๒๕๕๑	ปี ๒๕๕๒	ปี ๒๕๕๓	ปี ๒๕๕๔	ปี ๒๕๕๕
๑) โครงการวิจัยการพัฒนาระบบพยากรณ์อากาศและโอกาสความสำเร็จในการปฏิบัติการฝนหลวงกรณีศึกษา : ภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๑) โครงการวิจัยการพัฒนาระบบพยากรณ์อากาศและโอกาสความสำเร็จในการปฏิบัติการฝนหลวง กรณีศึกษา : แบบจำลองการตัดสินใจเชิงบูรณาการในการทำฝนในบริเวณประเทศไทยตอนบน	๑) โครงการพัฒนาประสิทธิภาพพลุสารดูดความชื้น เสริมการปฏิบัติการฝนหลวงเมฆอ่อน	๑) โครงการศึกษาพฤติกรรมฝนในประเทศไทย ๒) โครงการประยุกต์ผลงานวิจัย เรื่อง การตัดสินใจเชิงบูรณาการในการทำฝน บริเวณประเทศไทยตอนบน ไปใช้ในการปฏิบัติการปี ๒๕๕๔	๑) โครงการการศึกษาพัฒนาระบบพยากรณ์อากาศสถานะอากาศชั้นบน ช่วยการตัดสินใจในการปฏิบัติการฝนหลวง (ภาคเหนือ)

^๔ เรื่องเดียวกัน หน้า ๔๘-๕๔.

ปี ๒๕๕๑	ปี ๒๕๕๒	ปี ๒๕๕๓	ปี ๒๕๕๔	ปี ๒๕๕๕
<p>๒) โครงการวิจัยการพัฒนาแผนแบบเครื่องลดความชื้น และ บดย่อยสารฝนหลวงให้พร้อมใช้งานบนอากาศยาน</p> <p>๓) โครงการวิจัยและพัฒนา พลุสารดูดความชื้น เพื่อใช้เสริมการปฏิบัติการฝนหลวงเมฆอ่อน สูตรโซเดียมคลอไรด์</p> <p>๔) โครงการพัฒนาชุดยิงฟลูซิลเวอร์ไอโอไดต์ สำหรับทำฝนหลวงเมฆเย็น</p> <p>๕) โครงการวิจัยการพัฒนาสารฝนหลวง และอุปกรณ์ในการปฏิบัติการฝนหลวง ภูมิศึกษา : การชะลอการแข็งตัวของสารเกลือแข็งฝนหลวง</p> <p>๖) โครงการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติการฝนหลวงในพื้นที่ลุ่มน้ำวิกฤติ ภูมิศึกษา : ลุ่มน้ำภาคกลาง</p> <p>๗) โครงการประเมินผลปริมาณน้ำฝนด้วยเรดาร์ตรวจอากาศ บริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย</p> <p>๘) โครงการประเมินผลการปฏิบัติการฝนหลวง ภูมิศึกษา : ผลได้ทางเศรษฐกิจของการทำฝนในลุ่มน้ำโดนเลสาบ จังหวัดสระแก้ว</p> <p>๙) โครงการความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการให้บริการของสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง</p> <p>๑๐) โครงการประยุกต์ผลงานวิจัยไปใช้ในการปฏิบัติการฝนหลวงของศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวง</p>	<p>๒) โครงการวิจัยพัฒนาอุปกรณ์ในการปฏิบัติการฝนหลวง ภูมิศึกษา : การพัฒนาอุปกรณ์ระบบบดผสมและโปรยสารฝนหลวงให้พร้อมใช้งานที่หน่วยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</p> <p>๓) โครงการวิจัยและพัฒนาพลุสารดูดความชื้นเสริมการปฏิบัติการฝนหลวงเมฆอ่อน</p> <p>๔) โครงการปรับปรุงแมงยิงพลุสารดูดความชื้นและระบบการยิงพลุสารดูดความชื้น</p> <p>๕) โครงการออกแบบและประดิษฐ์เครื่องต้นแบบขนถ่ายวัสดุฝนหลวงแบบใช้สายพานลำเลียง</p> <p>๖) โครงการประเมินผลปริมาณน้ำฝนด้วยเรดาร์ในพื้นที่ได้รับประโยชน์จากฝนหลวง บริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย</p> <p>๗) โครงการความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการให้บริการของสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน</p> <p>๘) โครงการปรับปรุงท่อโปรยสารฝนหลวงของเครื่องบิน CN-๒๓๕</p>	<p>๒) โครงการประเมินคุณภาพน้ำฝนจากการทำฝนในบริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</p> <p>๓) โครงการการวิเคราะห์เพื่อกำหนดแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการเพื่อพัฒนาสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร</p>	<p>๓) โครงการทดสอบประสิทธิภาพพลุสารดูดความชื้นเสริมการปฏิบัติการฝนหลวงเมฆอ่อน</p> <p>๔) โครงการปฏิบัติการฝนหลวงยับยั้งการเกิดพายุลูกเห็บ</p> <p>๕) โครงการประยุกต์ใช้ภาพถ่ายดาวเทียม SMMS เพื่อการปฏิบัติการฝนหลวงประจำภาคกลาง</p> <p>๖) โครงการการประเมินผลการใช้ประโยชน์อาสาสมัครฝนหลวง</p>	<p>๒) โครงการการใช้ข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียม SMMS และ DVB-S เพื่อการปฏิบัติการและประเมินผลฝนหลวงในภาคเหนือ</p> <p>๓) โครงการประเมินน้ำฝนด้วยเรดาร์ภาคเหนือ</p>

๓.๒) แผนงานวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีฝนหลวงในอนาคต

แผนงานปี ๒๕๕๖	
<p>๑) แผนงานพัฒนาระบบพยากรณ์อากาศ และโอกาสความสำเร็จในการปฏิบัติการฝนหลวง กรณีศึกษา : โครงการศึกษาและพัฒนาแบบจำลองการพยากรณ์อากาศภาคกลาง</p> <p>๒) แผนงานพัฒนาเครื่องมือและอุปกรณ์ในการทำฝน กรณีศึกษา : โครงการศึกษาและพัฒนาเครื่องโปรยสารฝนหลวง</p> <p>๓) แผนงานพัฒนาคุณภาพสารฝนหลวง กรณีศึกษา : โครงการศึกษาและพัฒนาวิธีป้องกันสารฝนหลวงแข็งตัว</p> <p>๔) แผนงานพัฒนาเทคโนโลยีการทำฝนหลวงและการตัดแปรสภาพอากาศ กรณีศึกษา : โครงการพัฒนากรรมวิธีการทำฝนหลวงในพื้นที่ลุ่มน้ำวิกฤติ</p> <p>๕) แผนงานวิเคราะห์ประสิทธิภาพการทำฝนหลวง กรณีศึกษา: โครงการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการทำฝนหลวง ปีที่ ๑</p> <p>๖) แผนงานศึกษาประสิทธิผลและผลกระทบการทำฝนหลวง กรณีศึกษา : โครงการศึกษาประสิทธิผลและผลกระทบการทำฝนหลวงด้านสังคม</p>	<p>๗) แผนงานพัฒนาระบบพยากรณ์อากาศ และโอกาสความสำเร็จในการปฏิบัติการฝนหลวง กรณีศึกษา : โครงการศึกษาและพัฒนาแบบจำลองการพยากรณ์อากาศภาคตะวันออก</p> <p>๘) แผนงานพัฒนาเครื่องมือและอุปกรณ์ในการทำฝน กรณีศึกษา : โครงการศึกษาและพัฒนาห้องปฏิบัติการเตรียมสารฝนหลวง</p> <p>๙) แผนงานพัฒนาคุณภาพสารฝนหลวง กรณีศึกษา : โครงการศึกษาและพัฒนาสารฝนหลวงสูตรน้ำ</p> <p>๑๐) แผนงานพัฒนาเทคโนโลยีการทำฝนหลวงและการตัดแปรสภาพอากาศ กรณีศึกษา : โครงการพัฒนากรรมวิธีการสลายเมฆเพื่อป้องกันน้ำท่วม</p> <p>๑๑) แผนงานวิเคราะห์ประสิทธิภาพการทำฝนหลวง กรณีศึกษา: โครงการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการทำฝนหลวง ปีที่ ๒</p> <p>๑๒) แผนงานศึกษาประสิทธิผลและผลกระทบการทำฝนหลวง กรณีศึกษา : โครงการศึกษาประสิทธิผลและผลกระทบการทำฝนหลวงด้านสิ่งแวดล้อม</p>

๓.๓ ผลการดำเนินงานด้านความร่วมมือกับต่างประเทศ

๑) ในปี ๒๕๓๐ ได้เกิดโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลสหรัฐอเมริกาขึ้นเป็นครั้งแรก ภายใต้ชื่อโครงการวิจัยทรัพยากรบรรยากาศประยุกต์ (Applied Atmospheric Resources Research Program ; AARRP) ได้ดำเนินงานอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๒๕๓๑ - ๒๕๔๒ โดยเลือกพื้นที่ลุ่มรับน้ำตอนล่างของเขื่อนภูมิพล เป็นพื้นที่เป้าหมายโครงการ มีการตั้งสถานีเรดาร์ฝนหลวงในเขตอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ และตั้งศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงสาธิตที่จังหวัดตากในระยะแรก ต่อมาจึงย้ายมาใช้สนามบินที่จังหวัดเชียงใหม่เป็นที่ทำการของศูนย์วิจัยฯ

๒) ปี ๒๕๔๙ นายกรัฐมนตรีสาธารณรัฐ-แทนซาเนียและคณะ ได้เดินทางมารับฟังการบรรยายสรุปเรื่องการทำฝนหลวงที่สำนักฝนหลวงและการบินเกษตร ต่อมาทางรัฐบาลแทนซาเนียได้ประสานผ่านกระทรวงการต่างประเทศ เพื่อขอเชิญผู้เชี่ยวชาญฝนหลวงไปเยือนแทนซาเนียเพื่อหาหรือความเป็นไปได้ในการทำฝนหลวง บริเวณเขื่อน Mtera ที่ประสบความแห้งแล้ง

๓) ปี ๒๕๕๐ ข้าราชการสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร จำนวน ๒ ราย เข้าร่วมฝึกอบรมหลักสูตร International Training Course on Weather Modification จัดโดย กรมอุตุนิยมวิทยาโลก (World Meteorological Organization : WMO)

๔) ปี ๒๕๕๑ คณะนักวิชาการฝนหลวงได้เดินทางไปสำรวจและศึกษาสภาพพื้นที่ เป้าหมายที่ประเทศแทนซาเนีย จำนวน ๕ คน

๕) ปี ๒๕๕๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทศบาลภูมิภาคสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรน้ำ แห่งโอมานและคณะ ได้เดินทางมาดูงานการทำฝนหลวงในประเทศไทยและระหว่าง มีนักวิชาการไทยเดินทางไปดูงานการทำฝนหลวงในประเทศโอมาน จำนวน ๗ คน

๖) ปี ๒๕๕๒ ประเทศไทยได้ใช้เทคโนโลยีการทำฝนหลวงช่วยเหลือประเทศ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ โอมาน และจอร์แดน

- กระทรวงน้ำและชลประทานของจอร์แดน ได้ส่งคณะเจ้าหน้าที่เทคนิคเดินทางมา ศึกษาเรียนรู้ประสบการณ์เรื่อง โครงการฝนหลวงของไทย เพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับภาวะขาดแคลน ฝนในจอร์แดน

- เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐเคนยา ประจำประเทศไทย ได้เข้าร่วมสนทนากับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในประเด็นการขอความช่วยเหลือด้านการทำฝน หลวงในประเทศเคนยา ในการนี้ท่านรัฐมนตรีว่าการฯ กล่าวว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีความยินดีให้ความร่วมมือ

๗) ปี ๒๕๕๓ เจ้าหน้าที่และนักวิชาการจากจอร์แดนเดินทางมาดูงานในช่วงเดือน พฤษภาคม ๒๕๕๓

- กระทรวงต่างประเทศ ขอความร่วมมือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาจัด ให้ H.E. Mrs. Begum Matia Chowdhury รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรบังคลาเทศและคณะ จำนวนทั้งสิ้น ๑๑ คน เยี่ยมชมและศึกษาดูงานการปฏิบัติการฝนหลวงที่ศูนย์ฝนหลวงหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

- H.E. Mrs. Begum Matia Chowdhury รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร บังคลาเทศ ได้เข้าเยี่ยมคารวะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และมีความสนใจที่จะเรียนรู้โครงการ ฝนหลวง

- มูลนิธิพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ระหว่างประเทศ นำผู้เข้าสัมมนาในโครงการ พลังงานและสิ่งแวดล้อมในกลุ่มประเทศ GMS (Greater Mekong Sub-region) จำนวน ๒๐ คน จากประเทศ กัมพูชา พม่า เวียดนาม ลาว และจีน เข้าศึกษาดูงานเกี่ยวกับการปฏิบัติการฝนหลวง ณ ศูนย์ฝนหลวงหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๘) ร่วมจัดทำโครงการ Integrated Study Project on Hydro-Meteorological Prediction and Adaptation to Climate Change in Thailand (IMPAC-T) ร่วมกับกรมชลประทาน กรมอุตุนิยมวิทยา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น มีระยะเวลาจัดทำโครงการวิจัยร่วม ๓ ปี (๒๕๕๓ - ๒๕๕๕)

๙) ปี ๒๕๕๔ ผู้แทนจากสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร เดินทางไปประเทศจอร์แดน เพื่อไปปฏิบัติงานและสำรวจสภาพพื้นที่ ในช่วงต้นเดือนเมษายน ซึ่งเป็นช่วงที่มีเมฆและความชื้นมาก ประกอบกับ ทางกระทรวงน้ำและชลประทานจอร์แดน มีความพร้อมในเรื่องการจัดเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทางฝ่ายจอร์แดน ร่วมปฏิบัติงานสำรวจสภาพภูมิอากาศและพื้นที่กับผู้เชี่ยวชาญของสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร

- ศูนย์ฝนหลวงหัวหิน ให้การต้อนรับ Dr.Hal Maring และ Dr.Jeff Reid นักวิทยาศาสตร์ จากองค์การบริหารการบินและอวกาศแห่งชาติ (NASA) ที่ประสงค์จะจัดทำโครงการสำรวจชั้นบรรยากาศเหนือภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asia Composition, Cloud, Climate Coupling Regional Study)

- NASA บรรยายการดำเนินโครงการวิจัยที่สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) โดยเชิญผู้แทนจากสำนักฝนหลวงและการบินเกษตรเข้าร่วมฟังการบรรยายด้วย

- รถตรวจอากาศชั้นบนเคลื่อนที่ของหน่วยปฏิบัติการฝนหลวงจังหวัดระยองให้การสนับสนุนการตรวจอากาศชั้นบน ให้กับเจ้าหน้าที่จาก NASA โดยมีวัตถุประสงค์หลักในการทดสอบอุปกรณ์และเครื่องมือตรวจอากาศ เช่น เครื่องส่งวิทยุหึ่งอากาศ เครื่องรับสัญญาณวิทยุหึ่งอากาศ

- กระทรวงการต่างประเทศ ได้รับการประสานจากสถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกา ประจำประเทศไทยว่าองค์การบริหารการบินและอวกาศแห่งชาติ สหรัฐอเมริกา (NASA) ประสงค์จะจัดทำโครงการสำรวจชั้นบรรยากาศเหนือภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยขอใช้สนามบินอุตะเกา จังหวัดระยอง เป็นฐานทำวิจัย แต่เนื่องจากโครงการฯ มีความละเอียดอ่อนและมีการสำรวจเหนือ่านฟ้าไทยและประเทศเพื่อนบ้าน จึงมีความจำเป็นที่ต้องมีการหารืออย่างใกล้ชิดกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเชิญผู้แทนสำนักฝนหลวงและการบินเกษตรเข้าร่วมหารือด้วยที่ห้องประชุมกระทรวงการต่างประเทศ

๑๐) ปี ๒๕๕๓ - ๒๕๕๕ ร่วมจัดทำโครงการ Integrated Study Project on Hydro-Meteorological Prediction and Adaptation to Climate Change in Thailand (IMPAC-T) ร่วมกับกรมชลประทาน กรมอุตุนิยมวิทยา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น มีระยะเวลาจัดทำโครงการวิจัยร่วม ๓ ปี

๑๑) ปี ๒๕๕๕ มีแผนดำเนินการติดต่อและประสานงานด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีฝนหลวงให้กับประเทศจอร์แดน และโอมาน และหากโครงการของ bodkieg NASA ได้รับการอนุมัติให้จัดทำโครงการฯ จากฝ่ายต่าง ๆ ในประเทศไทย ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศ อยู่ระหว่างการประสานงานอยู่ โครงการวิจัยฯ มีแผนการจัดเก็บข้อมูลครั้งแรกในเดือนสิงหาคม ถึงกันยายน ๒๕๕๕ และจะครอบคลุมระยะเวลา ๔ - ๕ ปี รวมทั้งร่วมจัดทำโครงการ Integrated Study Project on Hydro-Meteorological Prediction and Adaptation to Climate Change in Thailand (IMPAC-T) ร่วมกับกรมชลประทาน กรมอุตุนิยมวิทยา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น มีระยะเวลาจัดทำโครงการวิจัยร่วม ๓ ปี (๒๕๕๓ - ๒๕๕๕)

๓.๔ แนวทางในการพัฒนาและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการทำ ฝนหลวง

การพัฒนาและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการทำฝนหลวง ได้มีการดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งโครงการที่สำเร็จไปแล้ว โครงการยังอยู่ในขั้นการวิจัย และโครงการยังอยู่ในขั้นจัดทำแผนที่จะดำเนินการในอนาคต ได้แก่

(๑) การพัฒนาอุปกรณ์นำสารฝนหลวงไปสู่เมฆ นอกจากการใช้เครื่องบินแล้ว ได้มีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่มีศักยภาพในการพัฒนา เช่น กองทัพอากาศ และนักวิจัยภาคการศึกษา ในการประดิษฐ์จรวด และเครื่องบินไร้คนขับ เพื่อเสริมการทำฝนหลวงในอนาคต

(๒) การพัฒนาสารฝนหลวง ได้ร่วมมือกับกองทัพอากาศในการผลิตพลูซิลเวอร์ ไอโอไดด์ และพลูสารดูดความชื้นฯ ขึ้นใช้เองภายในประเทศ โดยไม่ต้องสั่งซื้อจากต่างประเทศ

(๓) การพัฒนาเทคโนโลยีการตรวจวัดระยะไกล เพื่อนำมาช่วยในการศึกษาติดตามสภาพเมฆฝน สภาพการเพาะปลูก และพื้นที่ประสบภัยแล้ง เช่น เรดาร์ตรวจกลุ่มฝน เครื่องบินวิจัยเมฆฟิสิกส์ และดาวเทียมสำรวจบรรยากาศและภูมิประเทศ ได้ร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมอุตุนิยมวิทยานักวิจัยภาคการศึกษา และองค์นาซ่า (องค์การบริหารการบินและอวกาศแห่งชาติสหรัฐอเมริกา) ในการนำเทคโนโลยีการตรวจวัดระยะไกลมาเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานฝนหลวง

(๔) การพัฒนาระบบสารสนเทศฝนหลวง ได้มีการพัฒนาโปรแกรมสารสนเทศ และฐานข้อมูลการปฏิบัติการฝนหลวงบนเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อการประมวลผล และเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณชนเกี่ยวกับการปฏิบัติการฝนหลวงช่วยเหลือประชาชนของหน่วยปฏิบัติการฝนหลวงต่าง ๆ ทั่วประเทศ

(๕) การพัฒนาเทคโนโลยีฝนหลวงเพื่อแก้ไขปัญหาภัยธรรมชาติอื่นๆ ได้มีการวิจัย และพัฒนาประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติการฝนหลวงในวัตถุประสงค์อื่น ๆ นอกจากการแก้ไขปัญหากล้งแล้ง เช่น การทำฝนดับไฟป่า การทำฝนคลายหมอกควัน การทำฝนลดความรุนแรงของพายุลูกเห็บ และการสลายเมฆฝนเพื่อบรรเทาปัญหาน้ำท่วม

๔. สภาพปัญหาการดำเนินงานที่ผ่านมา^๖

๔.๑ ปัญหาที่ผ่านมาที่มีอะไรถึงต้องเปลี่ยนเป็นกรม

จากอดีตจนถึงปัจจุบัน การทำฝนหลวงได้พัฒนาขึ้นทั้งด้านเทคโนโลยีและด้านปฏิบัติการ ขณะเดียวกันภารกิจฝนหลวงก็เพิ่มมากขึ้นจากผลกระทบของสภาวะโลกร้อนและความผันผวนของภูมิอากาศ ที่ส่งผลต่อปัญหาการจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศและความรุนแรงของภัยพิบัติทางธรรมชาติ ทำให้การทำฝนหลวงได้รับความมุงหวังจากรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแสดงศักยภาพและบทบาทสำคัญที่จะต้องร่วมแก้ไขวิกฤติภัย

^๖ เรื่องเดียวกัน หน้า ๓๙-๔๓.

ธรรมชาติต่างๆ ที่เป็นปัญหาสำคัญของประเทศ ทั้งภัยแล้ง ไฟป่า หมอกควัน ลูกเห็บ น้ำเน่าเสีย โรคแมลงระบาด หรือแม้แต่ปัญหาน้ำท่วมที่ในอนาคตต้องพัฒนาวิธีการทำลายเมฆหรือบังคับไม่ให้ฝนตกบริเวณที่ประสบภัยน้ำท่วม เป็นต้น จากผลสัมฤทธิ์และความมุ่งหวังของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียข้างต้นนี้ ทำให้สำนักฝนหลวงและการบินเกษตรจำเป็นต้องปรับบริบทใหม่ในการดำเนินงานจากการตั้งรับเป็นงานเชิงรุก และกระจายอำนาจการบริหารจัดการสู่ภูมิภาค ประกอบกับการขยายตัวของหน่วยงานที่เป็นระดับกอง/สำนักที่มีขนาดใหญ่มาก เมื่อเทียบกับระดับกองด้วยกันหรือแม้จะเทียบกับกรมบางกรม ทั้งด้านงบประมาณ จำนวนบุคลากร วัสดุครุภัณฑ์ อุปกรณ์วิทยาศาสตร์ และยังมีหน่วยงานประจำในภูมิภาคทั้ง ๕ ภาค ทำให้มีความยุ่งยากซับซ้อนในด้านการบริหารจัดการเพิ่มมากขึ้น จนถึงจุดที่จำเป็นต้องยกระดับมาตรฐานการบริหารองค์กรเป็นระดับกรม เพื่อเพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพในการบริหารจัดการองค์กรรองรับบริบทใหม่ของการพัฒนา

ยุทธศาสตร์การดำเนินงานในบริบทใหม่ ประกอบด้วย

๑) การก้าวขึ้นมารองรับภารกิจการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในบรรยากาศอย่างเต็มรูปแบบ เนื่องจากเป็นหน่วยงานเดียวในประเทศไทยที่ดำเนินการในเรื่องนี้และไม่ซ้ำซ้อนกับหน่วยงานใด โดยมีศึกษาและจัดทำปฏิทินภัยธรรมชาติในรอบปี รวมถึงศึกษาความเชื่อมโยงของระบบงาน หน้าที่ความรับผิดชอบ ภารกิจและยุทธศาสตร์ของกรม

๒) การเพิ่มพันธกิจทั้งด้านการกำหนดนโยบายและแผนงานการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในบรรยากาศ ด้านการปฏิบัติการฝนหลวง ด้านการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี และด้านการให้บริการงานเกษตร

๓) มีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการสู่ภูมิภาค โดยตั้งเป็นศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงประจำภาค รวม ๕ ภาค (ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก และภาคใต้) ซึ่งจะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติการฝนหลวงช่วยเหลือประชาชนได้อย่างเหมาะสม รวดเร็ว และทั่วถึงยิ่งขึ้น โดยมีเจ้าหน้าที่ประจำ และมีการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ไว้ที่สำนักปฏิบัติการฝนหลวงเขตทุกเขต เพื่อให้มีความพร้อมที่จะปฏิบัติการช่วยเหลือประชาชนได้อย่างรวดเร็ว ตลอดทั้งปี และสามารถบูรณาการแผนงาน และการปฏิบัติการฝนหลวงช่วยเหลือประชาชนกับหน่วยงานในท้องถิ่นได้ทันเหตุการณ์และมีประสิทธิภาพ

๔) เพิ่มความเข้มข้นของแผนงานและโครงการวิจัยเชิงลึก โดยบูรณาการความร่วมมือกับคณาจารย์ภาคมหาวิทยาลัยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องการทำฝนหลวงและการตัดแปรสภาพอากาศเพื่อแก้ปัญหาภัยธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การยับยั้งการเกิดลูกเห็บการบรรเทาปัญหาไฟป่า หมอกควัน และการผลักดันน้ำเค็ม

๕) สร้างเครือข่ายอาสาสมัครฝนหลวง เพื่อเป็นช่องทางในการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสารและการประชาสัมพันธ์ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของประชาชนผู้รับบริการ

๔.๒ เปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานที่ผ่านมาของสำนัก ฝนหลวงและการบินเกษตร กับเมื่อยกฐานะเป็นกรมฝนหลวงและการบินเกษตร

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานที่ผ่านมาของสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร
เปรียบเทียบกับเมื่อยกฐานะเป็นกรมฝนหลวงและการบินเกษตร

๑) **อำนาจหน้าที่ไม่ชัดเจน** ปัจจุบันสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร อยู่ภายใต้
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจด้านการบริหาร ดูแลกรม
ต่าง ๆ ในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แต่ภารกิจหลักของสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร
คือ การบริการปฏิบัติการฝนหลวงให้แก่เกษตรกรและผู้ใช้น้ำ ทำให้เกิดสายงานการบริหาร
ที่ค่อนข้างมากและซับซ้อน จะเห็นได้จากผลสำรวจของศูนย์บริการวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
(๒๕๕๔) ได้สรุปประเด็นปัญหาในการบริการของสำนักฝนหลวงและการบินเกษตรว่าการสนับสนุน
และการปฏิบัติงานไม่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็วและทันการณ์ ตามความคาดหวัง
ของเกษตรกรผู้รับบริการ และของบุคลากรภายในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

หากมีการจัดตั้งกรมฝนหลวงและการบินเกษตร จะได้รับการปรับเข้าไปอยู่ภายใต้
ภารกิจด้านบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิต จะทำให้การบริหารจัดการน้ำของกระทรวงเกษตร
และสหกรณ์ มีการบูรณาการการทำงานได้รวดเร็วทันการณ์มากยิ่งขึ้น ซึ่งมีผลทำให้การบริการ
ฝนหลวงได้ผลดีขึ้น เพิ่มพูนความพึงพอใจของเกษตรกรและผู้ใช้น้ำมากยิ่งขึ้น

๒) **ปฏิบัติการฝนหลวงได้ยากลำบากยิ่งขึ้น** เนื่องจากสภาพลมฟ้าอากาศ
ที่มีความผันแปร เช่น สภาวะโลกร้อน ปรากฏการณ์เอลนีโญ เป็นต้น ทำให้การปฏิบัติการ
ในบางครั้งได้ผลน้อย ไม่เป็นไปตามคาดหวังของเกษตรกรและผู้ใช้น้ำ ทำให้เกิดความไม่พึงพอใจ
ในบางส่วน จึงทำให้สำนักฝนหลวงและการบินเกษตรต้องเพิ่มพูนการศึกษาวิจัย เพื่อแก้ไขปัญหา
อุปสรรคเหล่านี้มากยิ่งขึ้น แต่ในปัจจุบันการดำเนินการศึกษาวิจัยขาดแคลนนักวิจัย
และงบประมาณที่ได้รับภายใต้งบประมาณรายจ่ายอื่นๆ มีเพียง ๔ - ๕ ล้านบาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ ๐.๕
ของงบประมาณในแต่ละปีของสำนักฝนหลวงและการบินเกษตรเท่านั้น

การจัดตั้งกรมฝนหลวงและการบินเกษตร จะได้กำหนดให้มีการศึกษาวิจัย
เพิ่มมากขึ้น มีกองที่รองรับการศึกษาวิจัยโดยเฉพาะ ได้แก่ กองวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีฝนหลวง
และมีความคล่องตัวในการดำเนินการศึกษาวิจัยภายใต้กรอบงบประมาณที่ได้รับอย่างชัดเจน
รวมทั้งจะได้สรรหาบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถมาช่วยปฏิบัติงานวิจัยได้ดียิ่งขึ้น รวมทั้ง
สามารถเพิ่มพูน ดูแลรักษา ซ่อมบำรุงเครื่องมือวิทยาศาสตร์ ที่เป็นเครื่องมือที่ใช้สนับสนุน
ทั้งปฏิบัติการฝนหลวง ได้แก่ เครื่องเรดาร์ตรวจวัดกลุ่มฝน อุปกรณ์วิทยาศาสตร์สำหรับตรวจวัด
ข้อมูลเมฆฟิสิกส์บนเครื่องบินวิจัย และทำฝนได้ดียิ่งขึ้นด้วย

๓) **ขาดความชัดเจนในการพัฒนาและจัดสรรบุคลากร** ขาดแคลนบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
โดยตรงกับภารกิจหลัก คือ นักวิทยาศาสตร์ปฏิบัติการบนอากาศยาน และนักบิน เนื่องจากภารกิจ
มากยิ่งขึ้น ทำให้บุคลากรไม่พอเพียง เช่น มีเครื่องบินทำฝนหลวง จำนวน ๓๑ ลำ แต่มี
นักวิทยาศาสตร์ที่จะขึ้นบินกับเครื่องบิน เพื่อตัดสินใจในการทำฝนหลวงในแต่ละภารกิจ (ตำแหน่ง
นักวิชาการฝนหลวง ที่จะปฏิบัติงานมีเพียง ๑๕ คน) ทำให้ต้องมีการจ้างเหมาเอกชน

เพื่อดำเนินการในส่วนที่เหลือ สำหรับนักบินมีความขาดแคลนสูง โดยเฉพาะการขาดแรงจูงใจในการเข้าสู่ตำแหน่งงาน ซึ่งเป็นพนักงานราชการทำให้ไม่สามารถจัดหานักบินจากเหล่าทัพ และนักบินที่มีประสบการณ์แล้ว มักจะขอลาออกไปทำงานบริษัทเอกชนต่างๆ มากยิ่งขึ้น เนื่องจากมีความก้าวหน้ามากกว่า

การจัดตั้งกรมฝนหลวงและการบินเกษตร จะทำให้สามารถเพิ่มพูนตำแหน่งนักวิทยาศาสตร์ และนักบิน เพราะจะมีการปรับปรุงกฎ ระเบียบ ผลตอบแทน และเส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นแรงจูงใจบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ มาปฏิบัติงาน มีผลถึงความเพิ่มพูนประสิทธิภาพการปฏิบัติการฝนหลวงให้สูงขึ้น การปฏิบัติการได้ทั่วถึง และทันการณ์ ในการแก้ไขความเดือดร้อนของประชาชนได้ดียิ่งขึ้น

๔) ขาดความชัดเจนในการใช้มาตรฐานและระเบียบที่เหมาะสมในการบริการด้านการบิน เนื่องจากสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร มีเครื่องบินขนาดเล็กจำนวนมาก (เครื่องบินปีกตรึง จำนวน ๓๑ ลำ และเครื่องบินปีกหมุน (เฮลิคอปเตอร์) จำนวน ๗ ลำ) ซึ่งจำเป็นต้องมีการดูแล ซ่อมบำรุงรักษา ตลอดจนการจัดหาอะไหล่ในการซ่อมบำรุงมีเทคนิคที่ซับซ้อน เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการจำนวนบินและการซ่อมบำรุงของกรมการบินพลเรือน

การจัดตั้งกรมฝนหลวงและการบินเกษตรขึ้น ทำให้สามารถกำหนดมาตรฐานและระเบียบต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับระบบการบินของประเทศได้ชัดเจนขึ้น ทำให้สามารถจัดหามูลค่าบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ มาปฏิบัติงานในด้านนักบิน ช่างเครื่องบิน ฯลฯ ตลอดจนมีระเบียบการบริการด้านการบินที่ชัดเจนจนสามารถเพิ่มพูนภารกิจในการบริการด้านการบินในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวง ทบวง กรมอื่นๆ ได้ รวมทั้งการบริหารช่วยเหลือตามมาตรฐานของกฎการบินภายในประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้รับบริการ มีความพึงพอใจมากยิ่งขึ้น

๔.๓ การจัดตั้งเป็นกรมฝนหลวงและการบินเกษตร สามารถแก้ไขปัญหาในเรื่องใดบ้าง

การจัดตั้งเป็นกรมฝนหลวงและการบินเกษตร จะสามารถแก้ไขปัญหาในเรื่องต่อไปนี้

๑) เพิ่มความชัดเจนในเรื่องภารกิจ เป้าประสงค์ และตัวชี้วัด ปัจจุบันสำนักฝนหลวงและการบินเกษตรอยู่ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งไม่สังกัดกลุ่มภารกิจ แต่เมื่อจัดตั้งเป็นกรมฝนหลวงและการบินเกษตรแล้วจะปรับไปอยู่ภายใต้กลุ่มภารกิจด้านบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิต ร่วมกับกรมชลประทานซึ่งจะทำให้การกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัดมีความชัดเจน และสามารถบูรณาการงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในด้านการบริหารจัดการน้ำของกระทรวงได้อย่างใกล้ชิดมากยิ่งขึ้น

๒) การบริหารงานภายในมีเอกภาพและคล่องตัว ปัจจุบันสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร เป็นหน่วยงานระดับกอง/สำนักที่มีขนาดใหญ่ มีจำนวนบุคลากร ที่ต้องกำกับดูแลทั้งสิ้น ๔๔๔ อัตรา แบ่งเป็นข้าราชการ จำนวน ๑๓๕ อัตรา พนักงานราชการ จำนวน ๙๑ อัตรา

และลูกจ้างประจำ จำนวน ๒๖๘ อัตรา และยังมีการจ้างเหมาเอกชนร่วมดำเนินการในการกิจที่ขาดแคลนกำลังพลอีกจำนวนมากในแต่ละปี และบุคลากรมีความหลากหลายในสายวิชาชีพ เช่น นักวิทยาศาสตร์ วิศวกรไฟฟ้า นักวิเคราะห์นโยบายและแผน นักบิน ช่างเครื่องบิน ช่างอิเล็กทรอนิกส์ และอื่น ๆ แต่ไม่มีฝ่ายการเจ้าหน้าที่มีอาคารสถานที่ที่อยู่ในการดูแลรับผิดชอบรวม ๑๔ แห่ง ประกอบด้วย ที่ทำการในส่วนกลาง ๒ แห่ง มีศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงประจำภาค ๕ แห่ง มีหน่วยปฏิบัติการฝนหลวงที่เคลื่อนย้ายไปตามจังหวัดต่างๆ ๑๐ หน่วย มีศูนย์วิจัยฝนหลวง ๑ แห่ง มีสถานีตรวจอากาศที่อยู่ตามยอดเขาต่าง ๆ ๕ แห่ง และมีสนามบินฝนหลวง ๒ แห่ง มีเครื่องบิน จำนวน ๓๖ เครื่อง และมีการบริหารงบประมาณประจำปีกว่า ๑,๐๐๐ ล้านบาท แต่ไม่มีฝ่ายคลัง ไม่มีฝ่ายกฎหมาย ไม่มีฝ่ายตรวจสอบภายใน ไม่มีฝ่ายพัฒนาระบบราชการ ไม่มีฝ่ายอาคารสถานที่ที่เป็นของตนเอง ต้องไปอาศัยกองต่าง ๆ ที่ขึ้นตรงกับสำนักงานปลัดกระทรวงฯ ซึ่งส่วนใหญ่มีงานประจำที่ต้องดูแลในภาพรวมของสำนักงานปลัดกระทรวงฯ ทำให้เกิดปัญหาอุปสรรคมากมายในเรื่องความล่าช้าของงาน การประสานความเข้าใจในลักษณะงานของฝนหลวง และการขาดฐานข้อมูลในเรื่องต่างๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการพัฒนาองค์กร การตั้งเป็นกรมจะทำให้มีบุคลากรในฝ่ายต่างๆ ที่จำเป็นตามมาตรฐานกรมเกิดขึ้น และช่วยให้การบริหารจัดการงานภายในมีเอกภาพ คล่องตัว และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลดีต่อประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรและหน่วยงาน

๓) การบูรณาการและประสานแผนและความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก มีความชัดเจน รวดเร็ว และคล่องตัว เนื่องจากภารกิจของสำนักฝนหลวงและการบินเกษตรเกี่ยวข้องกับโดยตรงกับการแก้ไขปัญหาภัยธรรมชาติและจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ ซึ่งต้องมีการประชุม เจรจา ประสานแผน บูรณาการด้านปัจจัยและความร่วมมือกับหน่วยงานระดับกรมต่าง ๆ อย่างใกล้ชิด เช่น กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมควบคุมมลพิษ กรมอุตุนิยมวิทยา สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ และผู้ว่าราชการจังหวัดต่างๆ ซึ่งสำนักฝนหลวงและการบินเกษตรไม่สามารถประสานงานได้โดยตรงต้องเสนอผ่าน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ตามลำดับขั้นตอน ซึ่งปลัดกระทรวงส่วนใหญ่มีการสับเปลี่ยนหมุนเวียนทุก ๑-๒ ปี และต้องดูแลงานหลายด้าน ทำให้งานเร่งด่วนและที่ต้องตัดสินใจเชิงนโยบาย เกิดความล่าช้า และขาดความเข้าใจในรายละเอียดที่สำคัญ การตั้งเป็นกรมจะช่วยลดขั้นตอนและเพิ่มประสิทธิภาพในการการบูรณาการและประสานแผนและความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก

๔) การเป็นนิติบุคคล ทำให้มีเอกภาพในการเจรจาและลงนามข้อตกลงความร่วมมือกับหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เนื่องจากภารกิจของสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร มีความจำเป็นต้องการเจรจาและลงนามข้อตกลงความร่วมมือกับหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ทั้งในประเทศ และต่างประเทศเพื่อการพัฒนาองค์กรแบบบูรณาการ เช่น ข้อตกลงความร่วมมือกับกองทัพอากาศในการพัฒนาพลุสารและอุปกรณ์ติดตั้งกับเครื่องบิน ข้อตกลงความร่วมมือกับกรมอุตุนิยมวิทยาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลและพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ ข้อตกลงความร่วมมือกับองค์กรด้านการดัดแปรสภาพอากาศ

และวิทยาศาสตร์บรรยากาศของประเทศต่าง ๆ ในการพัฒนาบุคลากรและแลกเปลี่ยนหรือถ่ายทอดเทคโนโลยี เป็นต้น ซึ่งเป็นพันธกรณีและต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจในเชิงวิชาการที่เกี่ยวข้องประกอบการตัดสินใจ การตั้งเป็นกรมและมีผู้บริหารที่ดูแลกรมโดยเฉพาะจะช่วยให้เกิดข้อตกลงความร่วมมือกับหน่วยงานและองค์กรต่างๆมากยิ่งขึ้น และเป็นการสร้างรากฐานการพัฒนาองค์กรที่ยั่งยืน

๕) เพิ่มความรวดเร็วและคล่องตัวในการปรับแผนงานแผนคนและแผนเงิน เนื่องจากภารกิจของสำนักฝนหลวงและการบินเกษตรเกี่ยวข้องโดยตรงกับการแก้ไขปัญหาวิกฤติของภัยธรรมชาติและความเดือดร้อนของประชาชน ซึ่งต้องมีการตัดสินใจปรับเปลี่ยนแผนงานแผนคนและแผนเงินอย่างรวดเร็ว ทันเหตุการณ์ เช่น ปรับแผนการใช้เครื่องบิน ปรับแผนการเคลื่อนย้ายหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง ปรับแผนการใช้งบประมาณในการจัดหาอะไหล่หรือซ่อมแซมอุปกรณ์ที่มีความจำเป็นเร่งด่วน ซึ่งในปัจจุบันเป็นอำนาจของปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ซึ่งต้องดูแลงานของกรมกองอื่น ๆ หลาย ๆ ด้าน การตั้งเป็นกรมและมีอธิบดีที่ดูแลเรื่องฝนหลวงโดยเฉพาะจะมีความรวดเร็วและทันต่อสถานการณ์ ซึ่งส่งผลให้การปฏิบัติการกู้วิกฤติภัยธรรมชาติต่าง ๆ มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

**ข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติ
ปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่..) พ.ศ. ....
(จัดตั้งกรมฝนหลวงและการบินเกษตร)**

ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่..) พ.ศ. .... (จัดตั้งกรมฝนหลวงและการบินเกษตร) ตราขึ้นโดยมีเหตุผลสำคัญ เนื่องจากการปฏิบัติการฝนหลวงเป็นบริการสาธารณะในการทำฝนเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำในพื้นที่เกษตรกรรม ป่าไม้ และเขื่อนหรือพื้นที่เก็บกักน้ำ อันเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหายากแฉ่งและภัยธรรมชาติอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งภารกิจดังกล่าวรวมถึงการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำในชั้นบรรยากาศ การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการของประเทศ รวมทั้งการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการทำฝนและการดัดแปรสภาพอากาศอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ตลอดจนการให้บริการด้านการบินและการสื่อสารเพื่อสนับสนุนในภารกิจด้านการเกษตรและอื่นๆ โดยปัจจุบันอยู่ภายใต้การบริหารจัดการและความรับผิดชอบของสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สมควรยกฐานะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยจัดตั้งเป็นกรมฝนหลวงและการบินเกษตรขึ้นในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้การบริหารจัดการการปฏิบัติการฝนหลวงเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และมีความคล่องตัวในการบูรณาการภารกิจร่วมกับส่วนราชการอื่น

โดยร่างพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่..) พ.ศ. .... (จัดตั้งกรมฝนหลวงและการบินเกษตร) มีสาระสำคัญหลัก ดังนี้คือ ยกฐานะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยจัดตั้งเป็นกรมฝนหลวงและการบินเกษตร สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง และมติคณะรัฐมนตรีของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร และของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้าง ไปเป็นของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นอกจากนั้น ยังให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สินงบประมาณ สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังเฉพาะของสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร ไปเป็นของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร และให้ถือว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีใดที่อ้างถึง

สำนักฝนหลวงและการบินเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้ถือว่า
อ้างถึงกรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ดังนั้น จึงสามารถจำแนกข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติปรับปรุง
กระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (จัดตั้งกรมฝนหลวงและการบินเกษตร) ได้ดังนี้

ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติฯ

๑) เป็นกฎหมายที่ทำให้การปฏิบัติการฝนหลวงของประเทศเพื่อแก้ปัญหาภัยพิบัติ
ทางธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาภัยแล้งหรือปัญหาหมอกควัน และความเดือดร้อนจากการขาด
แคลนน้ำของประชาชนเป็นไปอย่างบูรณาการและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒) เป็นกฎหมายที่ทำให้หน่วยงานมีความชัดเจนในภารกิจ สามารถบริหารจัดการ
ได้อย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เนื่องจากการที่มีหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบภารกิจ
การปฏิบัติการฝนหลวงโดยตรง ทำให้หน่วยงานสามารถบริหารงานภายในทั้งในเรื่องแผนงาน
บุคลากร และงบประมาณได้อย่างมีเอกภาพ คล่องตัว และสามารถบูรณาการภารกิจกับหน่วยงาน
ภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๓) เป็นกฎหมายที่ทำให้หน่วยงานมีเอกภาพในการเจรจาและลงนามข้อตกลง
ความร่วมมือกับหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เนื่องจากการกิจของหน่วยงาน
มีความจำเป็นต้องดำเนินการเจรจาและลงนามข้อตกลงความร่วมมือกับหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ
ทั้งในประเทศและต่างประเทศ การที่หน่วยงานมีสถานะเป็นนิติบุคคลจะช่วยให้มีเอกภาพในการ
เจรจาและลงนามข้อตกลง เกิดข้อตกลงความร่วมมือกับหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น
และเป็นการสร้างรากฐานการพัฒนาองค์กรที่ยั่งยืนต่อไป

ข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติฯ

แม้ว่าการจัดตั้งกรมฝนหลวงและการบินเกษตรตามร่างพระราชบัญญัติปรับปรุง
กระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (จัดตั้งกรมฝนหลวงและการบินเกษตร) จะมีข้อดีดังที่
กล่าวมาข้างต้นแล้วก็ตาม แต่การจัดตั้งกรมฝนหลวงและการบินเกษตรขึ้นใหม่นั้น เป็นการเพิ่ม
จำนวนหน่วยงานราชการให้มีจำนวนมากขึ้น การที่มีหน่วยงานเพิ่มขึ้นมาอีกหนึ่งแห่ง ย่อมทำให้รัฐ
มีภาระเพิ่มขึ้นทั้งด้านบุคลากร (Man) งบประมาณ (Money) และวัสดุอุปกรณ์หรือเครื่องมือ
(Material/Machine) กล่าวคือ

๑) ภาระด้านบุคลากร (Man) การจัดตั้งกรมฝนหลวงและการบินเกษตร
ต้องมีการขยายกรอบอัตรากำลัง โดยเฉพาะตำแหน่งงานที่ต้องอาศัยผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญสูง
ย่อมทำให้กรมฝนหลวงและการบินเกษตรมีภาระในเรื่องค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบุคลากรเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย

๒) ภาระด้านงบประมาณ (Money) เมื่อการจัดตั้งกรมฝนหลวงและการบินเกษตร
ต้องมีการขยายกรอบอัตรากำลังและดำเนินการจัดหาวัสดุอุปกรณ์หรือเครื่องมือที่จำเป็นต้องใช้
ในการปฏิบัติงานเพิ่มมากขึ้น ย่อมทำให้กรมฝนหลวงและการบินเกษตรต้องได้รับการจัดสรร
งบประมาณสำหรับค่าใช้จ่ายดังกล่าว ส่งผลให้เกิดภาระด้านงบประมาณแผ่นดินเพิ่มมากขึ้น

๓) ภาครด้านวัสดุอุปกรณ์หรือเครื่องมือ (Material/Machine) การปฏิบัติงานให้เป็นไปตามภารกิจของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร จำเป็นต้องมีวัสดุอุปกรณ์หรือเครื่องมือในการปฏิบัติงาน ย่อมทำให้หน่วยงานต้องจัดหาวัสดุอุปกรณ์หรือเครื่องมือที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุพันธกิจของหน่วยงาน

ภาคผนวก

- : พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕
- : ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎร
- : ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

พระราชบัญญัติ
ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม
พ.ศ. ๒๕๔๕

พระราชบัญญัติ
ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม
พ.ศ. ๒๕๔๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๕
เป็นปีที่ ๕๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๓๔
- (๒) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๔
- (๓) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕
- (๔) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕
- (๕) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๕
- (๖) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๓๕
- (๗) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๕
- (๘) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๓๖
- (๙) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๓๖
- (๑๐) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๗
- (๑๑) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๓๗
- (๑๒) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๓๘
- (๑๓) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๓๘
- (๑๔) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๘

- (๑๕) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๔๑
- (๑๖) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๔๑
- (๑๗) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๔๒
- (๑๘) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๔๒
- (๑๙) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๔๒
- (๒๐) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๔๒
- (๒๑) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๔๒
- (๒๒) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๓
- (๒๓) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๒๓) พ.ศ. ๒๕๔๔

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้มีกระทรวง และส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวง ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักนายกรัฐมนตรี
- (๒) กระทรวงกลาโหม
- (๓) กระทรวงการคลัง
- (๔) กระทรวงการต่างประเทศ
- (๕) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
- (๖) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- (๗) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- (๘) กระทรวงคมนาคม
- (๙) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (๑๐) กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- (๑๑) กระทรวงพลังงาน
- (๑๒) กระทรวงพาณิชย์
- (๑๓) กระทรวงมหาดไทย
- (๑๔) กระทรวงยุติธรรม
- (๑๕) กระทรวงแรงงาน
- (๑๖) กระทรวงวัฒนธรรม
- (๑๗) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- (๑๘) กระทรวงศึกษาธิการ
- (๑๙) กระทรวงสาธารณสุข
- (๒๐) กระทรวงอุตสาหกรรม

หมวด ๑

สำนักนายกรัฐมนตรี

มาตรา ๖ สำนักนายกรัฐมนตรี มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการทั่วไปของนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี รับผิดชอบการบริหารราชการทั่วไป เสนอแนะนโยบายและวางแผนการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และความมั่นคง และราชการเกี่ยวกับการงบประมาณ ระบบราชการ การบริหารงานบุคคล กฎหมายและการพัฒนากฎหมาย การติดตามและประเมินผล การปฏิบัติราชการ การปฏิบัติภารกิจพิเศษและราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักนายกรัฐมนตรีหรือส่วนราชการที่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี หรือที่มีได้อยู่ภายในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงใดโดยเฉพาะ

มาตรา ๗ สำนักนายกรัฐมนตรี มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
- (๒) กรมประชาสัมพันธ์
- (๓) สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค
ส่วนราชการที่อยู่ในบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี
- (๔) สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
- (๕) สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
- (๖) สำนักข่าวกรองแห่งชาติ
- (๗) สำนักงบประมาณ
- (๘) สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ
- (๙) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
- (๑๐) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
- (๑๑) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- (๑๒)^๖ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

หมวด ๒

กระทรวงกลาโหม

มาตรา ๘ กระทรวงกลาโหม มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันและรักษาความมั่นคงของราชอาณาจักรจากภัยคุกคามทั้งภายนอกและภายในประเทศ การรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ สนับสนุนการพัฒนาประเทศ และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงกลาโหมหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงกลาโหม

มาตรา ๙ การจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหมให้เป็นไปตามกฎหมายข้อบังคับ และระเบียบแบบแผนว่าด้วยการนั้น

หมวด ๓

กระทรวงการคลัง

^๖ มาตรา ๗ (๑๒) เพิ่มโดยพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.

มาตรา ๑๐ กระทรวงการคลัง มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเงินการคลังแผ่นดิน การประเมินราคาทรัพย์สิน การบริหารพัสดุภาครัฐ กิจการเกี่ยวกับที่ราชพัสดุ ทรัพย์สินของแผ่นดิน ภาษีอากร การรับผูกขาด การหารายได้ที่รัฐมีอำนาจดำเนินการได้แต่ผู้เดียวตามกฎหมายและไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการอื่น การบริหารหนี้สาธารณะ การบริหารและการพัฒนารัฐวิสาหกิจและหลักทรัพย์ของรัฐ และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงการคลังหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงการคลัง

มาตรา ๑๑ กระทรวงการคลัง มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมธนารักษ์
- (๔) กรมบัญชีกลาง
- (๕) กรมศุลกากร
- (๖) กรมสรรพสามิต
- (๗) กรมสรรพากร
- (๘) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ
- (๙) สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ
- (๑๐) สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

หมวด ๔

กระทรวงการต่างประเทศ

มาตรา ๑๒ กระทรวงการต่างประเทศ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการต่างประเทศ และราชการอื่นตามที่ได้มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงการต่างประเทศหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงการต่างประเทศ

มาตรา ๑๓ กระทรวงการต่างประเทศ มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมการกงสุล
- (๔) กรมพิธีการทูต
- (๕) กรมยุโรป
- (๖) กรมวิเทศสหการ
- (๗) กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
- (๘) กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย
- (๙) กรมสารนิเทศ
- (๑๐) กรมองค์การระหว่างประเทศ

- (๑๑) กรมนอเมริกาและแปซิฟิกใต้
- (๑๒) กรมาอาเซียน
- (๑๓) กรมเอเชียตะวันออก
- (๑๔) กรมเอเชียใต้ ตะวันออกกลางและแอฟริกา

หมวด ๕

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

มาตรา ๑๔ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การกีฬา การศึกษาด้านกีฬา นันทนาการ และ ราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาหรือส่วน ราชการที่สังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

มาตรา ๑๕ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) สำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ
- (๔) สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว

หมวด ๖

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

มาตรา ๑๖ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีอำนาจหน้าที่ เกี่ยวกับการพัฒนาสังคม การสร้างความเป็นธรรมและความเสมอภาคในสังคม การส่งเสริมและ พัฒนาคุณภาพและความมั่นคงในชีวิต สถาบันครอบครัว และชุมชน และราชการอื่นตามที่มีกฎหมาย กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์หรือส่วนราชการ ที่สังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

มาตรา ๑๗ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
- (๔) สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
- (๕) สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ

และผู้สูงอายุ

หมวด ๗

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

มาตรา ๑๘^๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเกษตรกรรม การจัดหาแหล่งน้ำและพัฒนาระบบชลประทาน ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร ส่งเสริมและพัฒนา ระบบสหกรณ์ รวมตลอดทั้งกระบวนการผลิตและสินค้าเกษตรกรรม และราชการอื่นที่กฎหมาย กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงเกษตร และสหกรณ์

มาตรา ๑๙ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๒/๑)^๔ กรมการข้าว
- (๓) กรมชลประทาน
- (๔) กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
- (๕) กรมประมง
- (๖) กรมปศุสัตว์
- (๗)^๕ (ยกเลิก)
- (๘) กรมพัฒนาที่ดิน
- (๙) กรมวิชาการเกษตร
- (๑๐) กรมส่งเสริมการเกษตร
- (๑๑) กรมส่งเสริมสหกรณ์
- (๑๑/๑)^๖ กรมหม่อนไหม
- (๑๒) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
- (๑๓) สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ
- (๑๔) สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

หมวด ๘

^๓ มาตรา ๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยผลของพระราชกฤษฎีกาโอนกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ ไปเป็นกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และปรับปรุงอำนาจหน้าที่และกิจการของ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๔๖

^๔ มาตรา ๑๙ (๒/๑) เพิ่มโดยพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔

^๕ มาตรา ๑๙ (๗) ยกเลิกโดยผลของพระราชกฤษฎีกาโอนกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ ไปเป็นกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และปรับปรุงอำนาจหน้าที่และกิจการของ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๔๖

^๖ มาตรา ๑๙ (๑๑/๑) เพิ่มโดยพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๒

กระทรวงคมนาคม

มาตรา ๒๐ กระทรวงคมนาคม มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการขนส่ง ธุรกิจการขนส่ง การวางแผนจราจร และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคม และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงคมนาคมหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงคมนาคม

มาตรา ๒๑ กระทรวงคมนาคม มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี
- (๔) กรมการขนส่งทางบก
- (๕) กรมการขนส่งทางอากาศ
- (๖) กรมทางหลวง
- (๗) กรมทางหลวงชนบท
- (๘) สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร

หมวด ๔

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๒๒^๑ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการป่าไม้ การสงวน อนุรักษ์ และการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การจัดการการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๒๓ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมควบคุมมลพิษ
- (๔) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
- (๕) กรมทรัพยากรธรณี
- (๖) กรมทรัพยากรน้ำ
- (๗) กรมทรัพยากรน้ำบาดาล

^๑ มาตรา ๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยผลของพระราชกฤษฎีกาโอนกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ไปเป็นกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และปรับปรุงอำนาจหน้าที่และกิจการของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๔๖

- (๗/๑)“ กรมป่าไม้
- (๘) กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- (๙) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
- (๑๐) สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หมวด ๑๐

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

มาตรา ๒๔ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการวางแผน ส่งเสริม พัฒนา และดำเนินกิจการเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การอุดมศึกษา และการสถิติ และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

มาตรา ๒๕ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมไปรษณีย์โทรเลข
- (๔) กรมอุดมศึกษา
- (๕) สำนักงานสถิติแห่งชาติ

หมวด ๑๑

กระทรวงพลังงาน

มาตรา ๒๖ กระทรวงพลังงาน มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการจัดหา พัฒนาและบริหารจัดการพลังงาน และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของกระทรวงพลังงานหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงพลังงาน

มาตรา ๒๗ กระทรวงพลังงาน มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ
- (๔) กรมธุรกิจพลังงาน

“ มาตรา ๒๓ (๗/๑) เพิ่มโดยผลของพระราชกฤษฎีกาโอนกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ไปเป็นกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และปรับปรุงอำนาจหน้าที่และกิจการของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๔๖

- (๕) กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน
- (๖) สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน

หมวด ๑๒
กระทรวงพาณิชย์

มาตรา ๒๘ กระทรวงพาณิชย์ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการค้า ธุรกิจบริการ
ทรัพย์สินทางปัญญา และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวง
พาณิชย์หรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงพาณิชย์

มาตรา ๒๙ กระทรวงพาณิชย์ มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมการค้าต่างประเทศ
- (๔) กรมการค้าภายใน
- (๕) (ยกเลิก)
- (๖) กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
- (๗) กรมทรัพย์สินทางปัญญา
- (๘) กรมพัฒนาธุรกิจการค้า
- (๙) กรมส่งเสริมการส่งออก

หมวด ๑๓
กระทรวงมหาดไทย

มาตรา ๓๐ กระทรวงมหาดไทย มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบำบัดทุกข์บำรุงสุข
การรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน การอำนวยความสะดวกของสังคม การส่งเสริมและ
พัฒนาการเมืองการปกครอง การพัฒนาการบริหารราชการส่วนภูมิภาค การปกครองท้องที่ การ
ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและพัฒนาชุมชน การทะเบียนราษฎร ความมั่นคงภายใน กิจการสา
ธารณภัย และการพัฒนาเมืองและราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ
กระทรวงมหาดไทยหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงมหาดไทย

มาตรา ๓๑ กระทรวงมหาดไทย มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมการปกครอง
- (๔) กรมการพัฒนาชุมชน

---

^๔ มาตรา ๒๙ (๕) ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.

- (๕) กรมที่ดิน
- (๖) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (๗) กรมโยธาธิการและผังเมือง
- (๘) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

หมวด ๑๔

กระทรวงยุติธรรม

มาตรา ๓๒ กระทรวงยุติธรรม มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการกระบวนการยุติธรรม เสริมสร้างและอำนวยความสะดวกยุติธรรมในสังคม และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงยุติธรรมหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงยุติธรรม

มาตรา ๓๓ กระทรวงยุติธรรม มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี
  - (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
  - (๓) กรมคุมประพฤติ
  - (๔) กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
  - (๕) กรมบังคับคดี
  - (๖) กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
  - (๗) กรมราชทัณฑ์
  - (๘) กรมสอบสวนคดีพิเศษ
  - (๙) สำนักงานกิจการยุติธรรม
  - (๑๐) สถาบันนิติวิทยาศาสตร์
- ส่วนราชการที่อยู่ในบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อรัฐมนตรี
- (๑๑) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

หมวด ๑๕

กระทรวงแรงงาน

มาตรา ๓๔ กระทรวงแรงงาน มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารและคุ้มครองแรงงาน พัฒนาฝีมือแรงงาน ส่งเสริมให้ประชาชนมีงานทำ และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงแรงงานหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงแรงงาน

มาตรา ๓๕ กระทรวงแรงงาน มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมการจัดหางาน
- (๔) กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

- (๕) กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
(๖) สำนักงานประกันสังคม

หมวด ๑๖

กระทรวงวัฒนธรรม

มาตรา ๓๖ กระทรวงวัฒนธรรม มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับศิลปะ ศาสนา และ วัฒนธรรม และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงวัฒนธรรมหรือ ส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม

มาตรา ๓๗ กระทรวงวัฒนธรรม มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี
(๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
(๓) กรมการศาสนา
(๔) กรมศิลปากร
(๕)^{๑๑} กรมส่งเสริมวัฒนธรรม
(๖) สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

หมวด ๑๗

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

มาตรา ๓๘ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการ วางแผน ส่งเสริมและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้ เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีหรือส่วนราชการที่สังกัด กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

มาตรา ๓๙ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี
(๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
(๓) กรมวิทยาศาสตร์บริการ
(๔) สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ

หมวด ๑๘

กระทรวงศึกษาธิการ

^{๑๑} มาตรา ๓๗ (๕) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๘)

มาตรา ๔๐ กระทรวงศึกษาธิการ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและกำกับดูแลการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท กำหนดนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาส่งเสริมและประสานงานการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และการกีฬาเพื่อการศึกษา รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษา และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

มาตรา ๔๑ การจัดระเบียบราชการกระทรวงศึกษาธิการ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

หมวด ๑๙

กระทรวงสาธารณสุข

มาตรา ๔๒ กระทรวงสาธารณสุข มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการสร้างเสริมสุขภาพอนามัย การป้องกัน ควบคุม และรักษาโรคภัย การฟื้นฟูสมรรถภาพของประชาชน และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงสาธารณสุขหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

มาตรา ๔๓ กระทรวงสาธารณสุข มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมการแพทย์
- (๔) กรมควบคุมโรค
- (๕) กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
- (๖) กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
- (๗) กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
- (๘) กรมสุขภาพจิต
- (๙) กรมอนามัย
- (๑๐) สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

หมวด ๒๐

กระทรวงอุตสาหกรรม

มาตรา ๔๔ กระทรวงอุตสาหกรรม มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรม การส่งเสริมการลงทุน การพัฒนาผู้ประกอบการ และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงอุตสาหกรรมหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม

มาตรา ๔๕ กระทรวงอุตสาหกรรม มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี
  - (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
  - (๓) กรมโรงงานอุตสาหกรรม
  - (๔) กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
  - (๕) กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
  - (๖) สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย
  - (๗) สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
  - (๘) สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
- ส่วนราชการที่อยู่ในบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อรัฐมนตรี
- (๙) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

หมวด ๒๑

ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง

มาตรา ๔๖ ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวงมีดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักราชเลขาธิการ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเลขานุการในพระองค์พระมหากษัตริย์
- (๒) สำนักพระราชวัง มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการพระราชวัง ตลอดจนดูแลรักษาทรัพย์สินและผลประโยชน์ของพระมหากษัตริย์
- (๓) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับกิจการพระพุทธศาสนา ส่งเสริมพัฒนาพระพุทธศาสนาและดูแลรักษาศาสนสมบัติตามกฎหมาย และอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย
- (๔) สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา
- (๕) สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการวิจัย และอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย
- (๖) ราชบัณฑิตยสถาน มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการค้นคว้า วิจัย และเผยแพร่ทางวิชาการและอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย
- (๗) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อย และอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย
- (๘) สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินการให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและคณะกรรมการธุรกรรม และอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

(๙) ยกเลิก^{๑๑}

ส่วนราชการตามวรรคหนึ่ง (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗) มีฐานะเป็นกรม อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี

ส่วนราชการตามวรรคหนึ่ง (๘) มีฐานะเป็นกรม อยู่ในบังคับบัญชาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม^{๑๒}

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๗ ให้โอนบรรดากิจการ อำนาจหน้าที่ ทรัพย์สิน งบประมาณ หนี้ สิทธิ และภาระผูกพันทั้งปวงของกระทรวง ทบวง กรม และส่วนราชการอื่นที่ถูกยุบเลิกตามมาตรา ๓ ไปเป็นของกระทรวง กรมหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ โดยกิจการ อำนาจหน้าที่ ทรัพย์สิน งบประมาณ หนี้ สิทธิ และภาระผูกพันของกระทรวง ทบวง กรม และส่วนราชการอื่นใดจะโอนไปเป็นของส่วนราชการใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวจะกำหนดให้การกำหนดรายละเอียดบางกรณีเป็นไปตามมติของคณะรัฐมนตรี หรือประกาศของรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องก็ได้

มาตรา ๔๘ ให้โอนบรรดาข้าราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของกระทรวง ทบวง กรม และส่วนราชการอื่นที่ถูกยุบเลิกตามมาตรา ๓ ไปเป็นข้าราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของกระทรวง กรมหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวจะกำหนดให้การกำหนดรายละเอียดบางกรณีเป็นไปตามมติของคณะรัฐมนตรีหรือประกาศของรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องก็ได้

มาตรา ๔๙ บรรดาอำนาจหน้าที่ที่มีบทกฎหมายกำหนดให้เป็นของส่วนราชการที่ถูกยุบเลิกตามมาตรา ๓ หรือของรัฐมนตรี ผู้ดำรงตำแหน่ง หรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในส่วนราชการนั้น ให้โอนไปเป็นของส่วนราชการ หรือของรัฐมนตรี ผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในส่วนราชการอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

ในการโอนอำนาจหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ถ้าจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบของคณะกรรมการตามกฎหมายใด หรือแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่และเจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าว ให้กระทำได้โดยการตราเป็นพระราชกฤษฎีกา โดยในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวจะกำหนดเงื่อนไขหรือเงื่อนไขให้ส่วนราชการที่ถูกโอนอำนาจหน้าที่ไป รัฐมนตรีผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในส่วนราชการนั้น ยังคงมีอำนาจหน้าที่เดิมต่อไปเพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการให้มีความต่อเนื่องกันก็ได้

^{๑๑} มาตรา ๔๖ (๙) ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๓

^{๑๒} มาตรา ๔๖ วรรคสอง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๓

ให้ถือว่าพระราชกฤษฎีกาตามมาตรานี้มีผลเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมบรรดาบทกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องด้วย

มาตรา ๕๐ ให้รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมของกระทรวงที่ถูกยุบเลิกตามมาตรา ๓ และรัฐมนตรีช่วยว่าการของกระทรวงดังกล่าว เป็นรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม และรัฐมนตรีช่วยว่าการที่เกี่ยวข้องของกระทรวงตามมาตรา ๕ ตามลำดับ จนกว่าจะมีประกาศพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีใหม่

มาตรา ๕๑ ในระหว่างที่ยังมิได้จัดระเบียบราชการกระทรวงศึกษาธิการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ให้กระทรวงศึกษาธิการมีส่วนราชการภายในกระทรวงตามที่พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติมบัญญัติไว้สำหรับกระทรวงศึกษาธิการ เว้นแต่ส่วนราชการใดของกระทรวงศึกษาธิการที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติไว้ให้อยู่ในสังกัดของกระทรวง ทบวง กรมอื่นแล้ว

ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๓๔ มีฐานะเป็นกรมอยู่ในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีการจัดระเบียบกระทรวงศึกษาธิการตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

มาตรา ๕๒ ให้ทบวงมหาวิทยาลัยและส่วนราชการที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งถูกยกเลิกโดยมาตรา ๓ ยังคงเป็นทบวงมหาวิทยาลัยซึ่งมีฐานะเทียบเท่ากระทรวงและส่วนราชการที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยต่อไปและให้มีรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย และข้าราชการในทบวงมหาวิทยาลัยและในส่วนราชการที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย โดยมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายต่อไป ทั้งนี้ จนกว่าจะมีการจัดระเบียบราชการกระทรวงศึกษาธิการตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

มาตรา ๕๓ ภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้โอนกิจการอำนาจหน้าที่ ทรัพย์สิน งบประมาณ หนี้ สิทธิ ภาระผูกพัน ข้าราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของ

กรมวิเทศสหการและบรรดาอำนาจหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในกรมวิเทศสหการ ไปเป็นของส่วนราชการหนึ่งส่วนราชการใดของกระทรวงการต่างประเทศ หรือของผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในส่วนราชการดังกล่าว แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวจะกำหนดให้การกำหนดรายละเอียดบางกรณีเป็นไปตามมติของคณะรัฐมนตรีหรือประกาศของรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องก็ได้

เมื่อมีการตราพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวแล้ว ให้ถือว่ากรมวิเทศสหการเป็นอันยุบเลิก

มาตรา ๕๔^๓ (ยกเลิก)

มาตรา ๕๕ ภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้รัฐบาลเสนอกฎหมายปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม ให้สอดคล้องกับภารกิจของทหารตามรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๕๖ ภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้รัฐบาลเสนอกฎหมายเพื่อโอนภารกิจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่มีใช้ภารกิจหลักในการรักษาความสงบเรียบร้อยและการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิด ไปเป็นของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐอื่นที่เกี่ยวข้องและเพื่อลดภารกิจในพื้นที่ตามลำดับความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการรักษาความสงบเรียบร้อยและการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิด

มาตรา ๕๗ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้รัฐบาลเสนอกฎหมายจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และกรมสำรวจและทำแผนที่พลเรือน ขึ้นในกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

มาตรา ๕๘ ให้โอนกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หน้าที่ งบประมาณ ข้าราชการและลูกจ้างของกรมไปรษณีย์โทรเลขตามบทบัญญัติกฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เสมือนสำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นสำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม และเมื่อมีการโอนแล้วให้ถือว่ากรมไปรษณีย์โทรเลขเป็นอันยุบเลิก

มาตรา ๕๙ ภายใต้บังคับวรรคสอง ให้กระทรวง กรม และส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกรมตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติมยังคงมีอำนาจหน้าที่และการจัดระเบียบราชการเช่นเดิมต่อไป เว้นแต่กระทรวงกลาโหม สำนักพระราชเลขาธิการ สำนักพระราชวัง สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ราชบัณฑิตยสถาน สำนักงานตำรวจ

^๓ มาตรา ๕๔ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ.

แห่งชาติ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และสำนักงานอัยการสูงสุด ให้มีอำนาจหน้าที่ และการจัดระเบียบราชการตามพระราชบัญญัตินี้ นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เมื่อมีการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙ ใช้บังคับสำหรับกระทรวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกรมแห่งใดแล้ว ให้กระทรวง กรมหรือส่วนราชการนั้น มีอำนาจหน้าที่และการจัดระเบียบราชการตามพระราชบัญญัตินี้ นับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวใช้บังคับเป็นต้นไป

ในการจัดระเบียบราชการระยะแรก ถ้ากระทรวงใดสมควรมีกลุ่มภารกิจให้ตรา กฎกระทรวงกำหนดให้มีกลุ่มภารกิจใช้บังคับพร้อมกับพระราชกฤษฎีกาตามวรรคสอง

ในกรณีที่มีการจัดระเบียบราชการของกระทรวงใดเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ถ้ากระทรวงนั้นมีตำแหน่งรองปลัดกระทรวงและผู้ช่วยปลัดกระทรวงเกินกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ใน กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และเป็นกรณีที่ไม่สามารถย้ายไปดำรงตำแหน่งอื่นใน กระทรวงนั้นหรือกระทรวงอื่นที่เหมาะสมได้ ให้ตำแหน่งรองปลัดกระทรวงและผู้ช่วยปลัดกระทรวง ดังกล่าวยังคงมีต่อไปได้ แต่ต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖๐ ให้รัฐบาลรายงานค่าใช้จ่ายประจำและอัตราของข้าราชการและลูกจ้าง ของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคเปรียบเทียบกับก่อนพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับต่อสภา ผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา เมื่อครบกำหนดหนึ่งปีและสองปีของการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ

รองนายกรัฐมนตรี

ร่าง

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม

(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๕๕ เพื่อยกฐานะ
สำนักฝนหลวงและการบินเกษตร ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ขึ้นเป็นกรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (เพิ่มมาตรา ๑๙ (๖/๑))

เหตุผล

เนื่องจากการปฏิบัติการฝนหลวงเป็นบริการสาธารณะในการทำฝนเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำ
ในพื้นที่เกษตรกรรม ป่าไม้ และเขื่อนหรือพื้นที่เก็บกักน้ำ อันเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหายากแฉ่ง
และภัยธรรมชาติอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งภารกิจดังกล่าวรวมถึงการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์
และแผนแม่บทเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำในชั้นบรรยากาศ การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ
ทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการของประเทศ รวมทั้งการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการทำฝนและ
การดัดแปรสภาพอากาศอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ตลอดจนการให้บริการ
ด้านการบินและการสื่อสารเพื่อสนับสนุนในภารกิจด้านการเกษตรและอื่นๆ โดยปัจจุบันอยู่ภายใต้
การบริหารจัดการและความรับผิดชอบของสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวง
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สมควรยกฐานะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวง
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยจัดตั้งเป็นกรมฝนหลวงและการบินเกษตรขึ้นในกระทรวงเกษตรและ
สหกรณ์ เพื่อให้การบริหารจัดการการปฏิบัติการฝนหลวงเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
และมีความคล่องตัวในการบูรณาการภารกิจร่วมกับส่วนราชการอื่น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน
ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตร
และสหกรณ์ เฉพาะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร ไปเป็นของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

มาตรา ๖ บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง
หรือมติคณะรัฐมนตรีใดที่อ้างถึงสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวง
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของสำนักฝนหลวง
และการบินเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้ถือว่าอ้างถึงกรมฝนหลวง
และการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของ
กรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๗ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ....

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... (จัดตั้งกรมฝนหลวงและการบินเกษตร) ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

เนื่องจากการปฏิบัติการฝนหลวงเป็นบริการสาธารณะในการทำฝนเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำในพื้นที่เกษตรกรรม ป่าไม้ และเขื่อนหรือพื้นที่เก็บกักน้ำ อันเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหากภัยแล้ง และภัยธรรมชาติอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งภารกิจดังกล่าวรวมถึงการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำในชั้นบรรยากาศ การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการของประเทศ รวมทั้งการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการทำฝนและการตัดแปรสภาพอากาศอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ตลอดจนการให้บริการด้านการบินและการสื่อสารเพื่อสนับสนุนในภารกิจด้านการเกษตรและอื่นๆ โดยปัจจุบันอยู่ภายใต้การบริหารจัดการและความรับผิดชอบของสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวงกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สมควรยกฐานะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยจัดตั้งเป็นกรมฝนหลวงและการบินเกษตรขึ้นในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้การบริหารจัดการการปฏิบัติการฝนหลวงเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และมีความคล่องตัวในการบูรณาการภารกิจร่วมกับส่วนราชการอื่น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... มีสาระสำคัญโดยสรุปดังนี้

๒.๑ เพิ่มมาตรา ๑๙ (๖/๑) แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ เพื่อยกฐานะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นกรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ร่างมาตรา ๓)

๒.๒ กำหนดให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง และมติคณะรัฐมนตรีของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ เฉพาะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร และของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้าง ของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เฉพาะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร ไปเป็นอำนาจหน้าที่ของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือ ของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ แล้วแต่กรณี เพื่อรองรับการที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ยกฐานะสำนักฝนหลวงและ การบินเกษตรเป็นกรมฝนหลวงและการบินเกษตร (ร่างมาตรา ๔)

๒.๓ กำหนดให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ เฉพาะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร ไปเป็นของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อรองรับการที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ยกฐานะสำนักฝนหลวงและ การบินเกษตรเป็นกรมฝนหลวงและการบินเกษตร (ร่างมาตรา ๕)

๒.๔ กำหนดให้บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีใดที่อ้างถึงสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของสำนักฝนหลวงและ การบินเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้ถือว่าอ้างถึงกรมฝนหลวง และการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของ กรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แล้วแต่กรณี เพื่อรองรับการที่ พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ยกฐานะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตรเป็นกรมฝนหลวงและ การบินเกษตร (ร่างมาตรา ๖)

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕	ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๑๙ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้</p> <p>“ลา”</p> <p>(๖) กรมปศุสัตว์</p> <p>(๗) (ยกเลิก)</p> <p>(๘) กรมพัฒนาที่ดิน</p> <p>“ลา”</p>	<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๖/๑) ของมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕</p> <p>“(๖/๑) กรมฝนหลวงและการบินเกษตร”</p> <p>มาตรา ๔ ให้โอนบรรดาดำเนินการหน้าที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง และมติคณะรัฐมนตรีของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เฉพาะสำนักงานปลัดกระทรวง การบินเกษตร และของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เฉพาะสำนักงานปลัดกระทรวง และลูกจ้างของ</p>	<p>ยกฐานะสำนักงานฝนหลวง และการบินเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และจัดตั้งเป็นกรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้สามารถดำเนินการตามภารกิจที่เพิ่มขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความคล่องตัว</p> <p>โอนอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง และมติคณะรัฐมนตรีของสำนักงานปลัดกระทรวง และอำนาจหน้าที่ของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงานปลัดกระทรวง และการบินเกษตรไปเป็นของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร หรือของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร</p>

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕	ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p>อำนาจหน้าที่ของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวง เกษตรและสหกรณ์ หรือของข้าราชการ พนักงานราชการ และ ลูกจ้างของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ แล้วแต่กรณี</p> <p>มาตรา ๕ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวง เกษตรและสหกรณ์ เฉพาะสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวง ไปเป็นของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตร และสหกรณ์</p>	<p>โอนกิจการ ทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของสำนักงานปลัดกระทรวงและการบินเกษตร ไปเป็นของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร</p>
	<p>มาตรา ๖ บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีได้อ้างถึงสำนักงานปลัดกระทรวง สำนักงานปลัดกระทรวง สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของสำนักงานปลัดกระทรวง และการบินเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้ถือว่าอ้างถึงกรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร และสหกรณ์ แล้วแต่กรณี</p>	<p>เพื่อนำบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีได้อ้างถึงสำนักงานปลัดกระทรวงและการบินเกษตร และข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของสำนักงานปลัดกระทรวง และการบินเกษตร มาใช้กับกรมฝนหลวงและการบินเกษตร และข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร</p>

<p>พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....</p> <p>มาตรา ๗ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ</p> <p>..... นายกรัฐมนตรี</p>	<p>เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p>
--	--	----------------------------------

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
สภาผู้แทนราษฎร

รายงาน

ของ

คณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(จัดตั้งกรมฝนหลวงและการบินเกษตร)

สภาผู้แทนราษฎร

สำนักกรรมการ ๑

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ด่วนที่สุด

ที่ ๘๑๙๙ / ๒๕๕๕

(๓๐)

(สำเนา)

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (จัดตั้งกรมฝนหลวงและการบินเกษตร)

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๕ และครั้งที่ ๓๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (จัดตั้งกรมฝนหลวงและการบินเกษตร) (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณา ซึ่งกรรมาธิการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายกษิต ภิรมย์
๒. นายกิตติ สมทรัพย์
๓. นายเกียรติ เหลืองขจรวิทย์
๔. นายक्रमานิตย์ สังข์พุ่ม
๕. นายจิรายุ ห่วงทรัพย์
๖. นายฉัตรพันธ์ เดชกิจสุนทร
๗. นายชาติดา ไทยเศรษฐ์
๘. นางชื่นสมน นีวาทวงษ์
๙. นายเชน เทือกสุบรรณ
๑๐. นางนันทนา ธรรมสโรช
๑๑. นายนิยม วิวรรณดิฐกุล
๑๒. นายนิวัติ สุธีมีชัยกุล
๑๓. นายประกอบ จิรภักดิ์
๑๔. นายประสิทธิ์ วุฒินันชัย
๑๕. นายพ้อง ชีวานันท์
๑๖. นายพ่ายพ ปั้นเกตุ
๑๗. นายภูมิสิทธิ์ มาประจง
๑๘. นายวรศักดิ์ อิศรางกูร ณ อยุธยา
๑๙. นายวรารุช ชันติยานันท์
๒๐. นายวสันต์ นุ้ยภิรมย์
๒๑. นายวัชระ เพชรทอง
๒๒. นายวันชัย เจริญนนทสิทธิ์
๒๓. นางสาววันทนี ธีร์พวงศน์ภักดิ์
๒๔. นางวันเพ็ญ พร้อมพัฒน์
๒๕. นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์
๒๖. นายวุฒิพงษ์ นามบุตร
๒๗. นายสมคิด บาลโรสง
๒๘. พลเอก สมชาย วิษณุวงศ์
๒๙. นางสาวสุนทรีย์ ชัยวิรัตน์
๓๐. นายอนันต์ ลิ้มปคุตถาวร
๓๑. นายอนันต์ ศรีพันธุ์

(๓๑)

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมา เพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

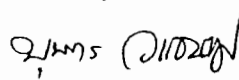
ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ชาดา ไทยเศรษฐ์

(นายชาดา ไทยเศรษฐ์)

ประธานคณะกรรมการวิสามัญ

สำเนาถูกต้อง

(นางบุษกร วรรณนะภูติ)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๑

นิพนธ์ เล็กใบ / ร่าง
ปาไลดา รอมอยู่ / พิมพ์
สมถวิล จำนวนนภกรักษ์ / ตรวจ

ตรวจทาน

ครั้งที่ ๑ นิพนธ์ เล็กใบ , กิตติพงษ์ คงเรือง
เจริญพร มุลวงศ์ , อ่ำพล ปั้นม่วง
ครั้งที่ ๒ สมถวิล จำนวนนภกรักษ์
ครั้งที่ ๓ คณะทำงานฯ สำนักกรรมการ ๑

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักกรรมการ ๑

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๖๓

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๖๔

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๕ และครั้งที่ ๓๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (จัดตั้งกรมฝนหลวงและการบินเกษตร) (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติเลือกตั้ง

(๑) นายชาติ ไทยเศรษฐ์	เป็นประธานคณะกรรมการ
(๒) นายอนันต์ ศรีพันธุ์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๓) นายเชน เทือกสุบรรณ	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
(๔) นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
(๕) นายประกอบ จิรภักดิ์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
(๖) นายพ้อง ชีวานันท์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่ห้า
(๗) นายกษิต ภิรมย์	เป็นกรรมการที่ปรึกษา
(๘) นางชื่นสมน นิเวทวงศ์	เป็นกรรมการที่ปรึกษา
(๙) นายแพทย์ ปั่นเกตุ	เป็นกรรมการที่ปรึกษา
(๑๐) พลเอก สมชาย วิษณุวงศ์	เป็นกรรมการที่ปรึกษา
(๑๑) นางสาวสุนทรี ชัยวิรัตน์	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
(๑๒) นางวันเพ็ญ พร้อมพัฒน์	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ
(๑๓) นายภูมิสิทธิ์ มาประจง	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ
(๑๔) นายวรารุช ชันติยานันท์	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ
(๑๕) นายจิรายุ ห่วงทรัพย์	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
(๑๖) นายเกียรติ เหลืองขจรวิทย์	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
(๑๗) นายฉัตรพันธ์ เดชกิจสุนทร	เป็นโฆษกคณะกรรมการ

๒. คณะกรรมการวิสามัญได้มีมติตั้ง นายสมบุรณ์ อุทัยเวียนกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดตรัง เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ

๓. คณะกรรมการวิสามัญได้มีมติแต่งตั้ง นายนิพนธ์ เล็กใบ นิตกรปฏิบัติการ กลุ่มงาน คณะกรรมการการพลังงาน สำนักกรรมการ ๑ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่ เป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๒

๔. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

๔.๑ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

นายสุรพงษ์ เจียสกุล

ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาระบบบริหาร

กรมหม่อนไหม

(๑) นางอัญชลี โพธิ์ดี

นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ

(๒) นางสาวณิชาภา เชอเชน

เศรษฐกรปฏิบัติการ

๔.๒ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

นายมนตรี บุญพาณิชย์

ผู้อำนวยการสำนักวางแผนการเกษตร

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔.๓ สำนักงบประมาณ

นางระวีวรรณ ชัยกะเสวี

นักวิเคราะห์งบประมาณชำนาญการพิเศษ

๔.๔ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

(๑) นายวัชรชัย วิสุทธิสมาจาร

นักพัฒนาระบบราชการชำนาญการพิเศษ

(๒) นางสาวณัฐณี สงกุมาร

นักพัฒนาระบบราชการชำนาญการ

(๓) นางสาวภัทรผกา ใจปิ่นตา

นักพัฒนาระบบราชการปฏิบัติการ

๔.๕ กรมบัญชีกลาง

(๑) นายอานัติ ชวนะเกรียงไกร

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านกฎหมาย

(๒) นางสาววลัยรัตน์ ศรีเชียงใหม่

นิติกรปฏิบัติการ

๕. ผู้ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญได้เชิญมาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

๕.๑ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(๑) นายธิตี โลหะปิยะพรรณ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

(๒) นางสาวมัลลยาภา เนียมประเสริฐ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

๕.๒ สำนักฝนหลวงและการบินเกษตร

(๑) นายประเสริฐ อังสุรัตน์

ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์
บรรยากาศประยุกต์

(๒) นายปริญญา สุทธิโกเศศ

นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ

(๓) นางวันทนา เสมอวงษ์

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

(๔) นางสาวพิมพ์พรรณ เกษตรเวทิน

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

(๕) นายลิขิต สุขคุณ

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

๕.๓ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

(๑) นางราณี อุปการะกุล	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ
(๒) นางสาวจรรุวรรณ ชัยชูลี	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ

๕.๔ กรมบัญชีกลาง

(๑) นางนิโลบล แว่ววัปศรี	นิติกรเชี่ยวชาญ
(๒) นางสาวอภิรดี จิตต์ปรารพ	นิติกรปฏิบัติการ

๕.๕ สำนักงานประมาณ

(๑) นายรัฐวัฒน์ ตุ่มสุทธิ	นักวิเคราะห์งบประมาณชำนาญการพิเศษ
(๒) นายทรงศิลป์ ผิวอ่อน	นักวิเคราะห์งบประมาณชำนาญการพิเศษ

๖. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีผู้เสนอคำแปรญัตติ จำนวน ๒ คน คือ

- (๑) นายนิยม วรปัญญา
- (๒) นายเจียรชัย สุวรรณเพ็ญ

อนึ่ง คำแปรญัตติของ นายเจียรชัย สุวรรณเพ็ญ ถือว่าตกไปตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๓

๗. ผลการพิจารณา

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ	ไม่มีการแก้ไข
คำปรารภ	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๑๔ (๖/๑)	ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔

ไม่มีการแก้ไข

นายนิยม วรปัญญา ขอแปรญัตติโดยขอเพิ่มความเป็นมาตรา ๔ วรรคสอง เป็นดังนี้

“มาตรา ๔ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง และมติคณะรัฐมนตรีของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เฉพาะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร และของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เฉพาะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร ไปเป็นอำนาจหน้าที่ของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือของข้าราชการ

พนักงานราชการ และลูกจ้างของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แล้วแต่กรณี

เมื่อมีการตั้งกรมฝนหลวงและการบินเกษตรแล้วให้มีการตั้งฐานบินทั้งสี่ภาค สำหรับทำฝนหลวงและให้บริการประชาชนเพื่อการเกษตร และในแต่ละภาคต้องจัดให้มีข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง และบุคลากรให้เพียงพอต่อการดำเนินการ รวมทั้งให้มีการจัดซื้อหรือจัดหาเครื่องบินให้เพียงพอต่อการดำเนินการ”

คณะกรรมการชี้แจงแล้ว	ผู้แปรญัตติพอใจ
มาตรา ๕	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๖	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๗	ไม่มีการแก้ไข

๘. ข้อเสนอของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เริ่มตั้งแต่ชื่อร่างพระราชบัญญัติ คำปรารภ และพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างแล้ว เห็นว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นการยกฐานะ สำนักฝนหลวงและการบินเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จัดตั้งเป็นกรมฝนหลวง และการบินเกษตร ในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อบริหารจัดการการปฏิบัติการฝนหลวงให้เป็นไป อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และมีความคล่องตัวในการบริหารจัดการน้ำในชั้นบรรยากาศ รวมทั้งเพื่อ การบูรณาการภารกิจร่วมกับส่วนราชการอื่น คณะกรรมการจึงตั้งข้อสังเกตไว้ในรายงานของ คณะกรรมการเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณา ดังนี้

๘.๑ ในการปฏิบัติการกิจการทำฝนหลวงควรต้องมีการดำเนินการให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล เพื่อให้สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับเพิ่มขึ้นและเกิดประโยชน์ต่อการบริหารจัดการน้ำ ของประเทศอย่างแท้จริง

๘.๒ ควรมีการขยายกรอบอัตรากำลังในตำแหน่งนักบินและนักวิทยาศาสตร์บรรยากาศ เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้สอดคล้องต่อการปฏิบัติการกิจการทำฝนหลวง รวมถึงการปรับปรุงกฎ ระเบียบ ผลตอบแทน และสวัสดิการในตำแหน่งดังกล่าวเพื่อให้เกิดความก้าวหน้าในสายงานอาชีพ ซึ่งจะเป็นการสร้าง แรงจูงใจให้บุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถเข้ามาปฏิบัติงานในกรมฝนหลวงและการบินเกษตร

๘.๓ ควรมีการพัฒนาบุคลากรในตำแหน่งและสายงานต่างๆ ให้มีความรู้ ความสามารถ และมีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร

๘.๔ ควรมุ่งเน้นการพัฒนางานด้านการวิจัยและการพัฒนาเทคโนโลยีต่างๆ เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพการปฏิบัติการทำฝนหลวงและสร้างองค์ความรู้ ที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาของกรมฝนหลวง และการบินเกษตร

๘.๕ ควรจัดทำงบประมาณเพื่อจัดซื้ออากาศยาน ได้แก่ เครื่องบินและเฮลิคอปเตอร์ ให้เพียงพอต่อการปฏิบัติการทำฝนหลวงเพื่อเป็นการทดแทนอากาศยานที่มีอายุการใช้งานนานแล้ว ซึ่งจะช่วย เพิ่มประสิทธิภาพและความปลอดภัยในการปฏิบัติการทำฝนหลวงให้มากยิ่งขึ้น

(๓๖)

๘.๖ ควรกำหนดให้มีการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงให้ครอบคลุมทุกภาคทั่วประเทศ
ไว้ในกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมฝนหลวงและการบินเกษตร เพื่อให้ครอบคลุมพื้นที่ในการปฏิบัติการ
ทำฝนหลวงและเพิ่มปริมาณน้ำในแหล่งกักเก็บน้ำต่าง ๆ

๙. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามร่างเดิมและข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญ
มาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

(นางสาวสุนทรี ชัยวิรัตน์)

เลขานุการคณะกรรมการการวิสามัญ

(๓๗)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๕๕ เพื่อยกฐานะ
สำนักฝนหลวงและการบินเกษตร ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ขึ้นเป็นกรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (เพิ่มมาตรา ๑๙ (๖/๑))

เหตุผล

เนื่องจากการปฏิบัติการฝนหลวงเป็นบริการสาธารณะในการทำฝนเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำ
ในพื้นที่เกษตรกรรม ป่าไม้ และเขื่อนหรือพื้นที่เก็บกักน้ำ อันเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหายแล้ง
และภัยธรรมชาติอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งภารกิจดังกล่าวรวมถึงการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์
และแผนแม่บทเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำในชั้นบรรยากาศ การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ
ทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการของประเทศ รวมทั้งการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการทำฝนและ
การดัดแปรสภาพอากาศอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ตลอดจนการให้บริการ
ด้านการบินและการสื่อสารเพื่อสนับสนุนในภารกิจด้านการเกษตรและอื่นๆ โดยปัจจุบันอยู่ภายใต้
การบริหารจัดการและความรับผิดชอบของสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวง
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สมควรยกฐานะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวง
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยจัดตั้งเป็นกรมฝนหลวงและการบินเกษตรขึ้นในกระทรวงเกษตรและ
สหกรณ์ เพื่อให้การบริหารจัดการการปฏิบัติการฝนหลวงเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
และมีความคล่องตัวในการบูรณาการภารกิจร่วมกับส่วนราชการอื่น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน
ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตร
และสหกรณ์ เฉพาะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร ไปเป็นของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

มาตรา ๖ บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง
หรือมติคณะรัฐมนตรีใดที่อ้างถึงสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวง
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของสำนักฝนหลวง
และการบินเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้ถือว่าอ้างถึงกรมฝนหลวง
และการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของ
กรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๗ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....

.....

ร่าง

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม

(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

(๔๑)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เลขที่รับ ๕๘๕๒
วันที่ ๕ ๓๑.๑๒.๒๕๕๕
เวลา ๙.๐๖ น.

ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๔๒๒๙

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๒๘ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(จัดตั้งกรมฝนหลวงและการบินเกษตร)

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล
และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่
๒๖ กันยายน ๒๕๕๕ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (จัดตั้งกรมฝนหลวงและการบินเกษตร) ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ
ฉะนั้น จึงส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมาเพื่อนำเสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๖

อนึ่ง ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายเจริญ จรรย์โกมล)

รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง รักษาการแทน
ประธานสภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๕๙๖ / ๒๖ วันที่ ๑ / ๓๑ / ๒๕๕๕
เวลา ๑๖.๐๕ น. วันที่ ๑ / ๓๑ / ๒๕๕๕
สำนักงานประชุม

กลุ่มงานนิติคดี
รับที่ ๑๕ (น) / ๒๕๕๕
วันที่ ๑ / ๓๑ / ๒๕๕๕
เวลา ๑๖.๑๖ น.

สำนักงานการประชุม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๒๙

(๔๒)

สารบบ

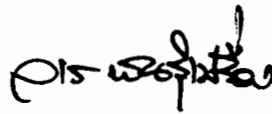
ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (จัดตั้งกรมฝนหลวงและการบินเกษตร) ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๕ และครั้งที่ ๓๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๕ และได้ตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา เมื่อคณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้วจึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๕ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภาเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕

(นายจรูญ พันธุ์เป็รื่อง)

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการผู้แทนราษฎร

(๔๓)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ เพื่อยกฐานะ
สำนักฝนหลวงและการบินเกษตร ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ขึ้นเป็นกรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (เพิ่มมาตรา ๑๙ (๖/๑))

เหตุผล

เนื่องจากการปฏิบัติการฝนหลวงเป็นบริการสาธารณะในการทำฝนเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำ
ในพื้นที่เกษตรกรรม ป่าไม้ และเขื่อนหรือพื้นที่เก็บกักน้ำ อันเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง
และภัยธรรมชาติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งภารกิจดังกล่าวรวมถึงการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนแม่บท
เกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำในชั้นบรรยากาศ การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการ
ของประเทศ รวมทั้งการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการทำฝนและการดัดแปรสภาพอากาศอย่างต่อเนื่อง
เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ตลอดจนการให้บริการด้านการบินและการสื่อสารเพื่อสนับสนุน
ในภารกิจด้านการเกษตรและอื่น ๆ โดยปัจจุบันอยู่ภายใต้การบริหารจัดการและความรับผิดชอบของสำนักฝนหลวง
และการบินเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สมควรยกฐานะสำนักฝนหลวง
และการบินเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยจัดตั้งเป็นกรมฝนหลวง
และการบินเกษตรขึ้นในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้การบริหารจัดการการปฏิบัติการฝนหลวง
เป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและมีความคล่องตัวในการบูรณาการภารกิจร่วมกับส่วนราชการอื่น
จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

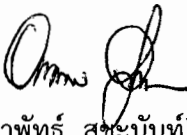
มาตรา ๕ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน
ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตร
และสหกรณ์ เฉพาะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร ไปเป็นของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

มาตรา ๖ บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง
หรือมติคณะรัฐมนตรีใดที่อ้างถึงสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวง
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของสำนักฝนหลวง
และการบินเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้ถือว่าอ้างถึงกรมฝนหลวง
และการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของ
กรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๗ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....
.....

ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

ว่าที่ ร.ต.ต.
(อาพิทธ์ สุขะนันท์)

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานพระราชบัญญัติและนิติ ๒
สำนักการประชุม
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (จัดตั้งกรมฝนหลวงและการบินเกษตร) ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

เนื่องจากการปฏิบัติการฝนหลวงเป็นบริการสาธารณะในการทำฝนเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำในพื้นที่เกษตรกรรม ป่าไม้ และเขื่อนหรือพื้นที่เก็บกักน้ำ อันเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง และภัยธรรมชาติอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งภารกิจดังกล่าวรวมถึงการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำในชั้นบรรยากาศ การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการของประเทศ รวมทั้งการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการทำฝนและการตัดแปรสภาพอากาศอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ตลอดจนการให้บริการด้านการบินและการสื่อสารเพื่อสนับสนุนในภารกิจด้านการเกษตรและอื่นๆ โดยปัจจุบันอยู่ภายใต้การบริหารจัดการและความรับผิดชอบของสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สมควรยกฐานะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยจัดตั้งเป็นกรมฝนหลวงและการบินเกษตรขึ้นในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้การบริหารจัดการการปฏิบัติการฝนหลวงเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และมีความคล่องตัวในการบูรณาการภารกิจร่วมกับส่วนราชการอื่น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีสาระสำคัญโดยสรุปดังนี้

๒.๑ เพิ่มมาตรา ๑๙ (๖/๑) แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ เพื่อยกฐานะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นกรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ร่างมาตรา ๓)

๒.๒ กำหนดให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง และมติคณะรัฐมนตรีของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ เฉพาะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร และของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้าง ของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เฉพาะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร ไปเป็นอำนาจหน้าที่ของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือ ของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ แล้วแต่กรณี เพื่อรองรับการที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ยกฐานะสำนักฝนหลวงและ การบินเกษตรเป็นกรมฝนหลวงและการบินเกษตร (ร่างมาตรา ๔)

๒.๓ กำหนดให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ เฉพาะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร ไปเป็นของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อรองรับการที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ยกฐานะสำนักฝนหลวงและ การบินเกษตรเป็นกรมฝนหลวงและการบินเกษตร (ร่างมาตรา ๕)

๒.๔ กำหนดให้บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีใดที่อ้างถึงสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของสำนักฝนหลวงและ การบินเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้ถือว่าอ้างถึงกรมฝนหลวง และการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของ กรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แล้วแต่กรณี เพื่อรองรับการที่ พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ยกฐานะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตรเป็นกรมฝนหลวงและ การบินเกษตร (ร่างมาตรา ๖)